

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми «Банківська справа»

на тему: Аналіз та оцінка фінансової стійкості банку

Здобувачки групи БС-01а Опилат Яни Петрівни

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Яна Опилат

Керівник к.е.н., доцент

_____ Наталія Пігуль

Суми 2024

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр
на тему: «Аналіз та оцінка фінансової стійкості банку»
Опилат Яни Петрівни

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 51 сторінках, з яких список використаних джерел із 39 найменувань. Робота містить 17 таблиць, 5 рисунків, а також 2 додатків.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи полягає в тому, що фінансова стійкість банку є однією з ключових складових його успішної діяльності в умовах постійних змін на фінансовому ринку та економічних коливань, яка гарантує безперервну та ефективну діяльність банківської установи у довгостроковій перспективі. Тому, забезпечення фінансової стійкості вимагає постійного аналізу, оцінки та вдосконалення фінансової політики банку.

У сучасних воєнного стану та активної фази бойових дій, питання фінансової стійкості банків набуває особливої актуальності. Це обумовлено зростанням ризиків, пов'язаних з мікро- та макроекономічними факторами, технологічними змінами, а також змінами в регулюючому середовищі.

Метою даної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних питань аналізу фінансової стійкості банків, виявлення факторів, що впливають на неї, та визначення шляхів зміцнення фінансової стійкості банку.

У роботі використовуються такі методи дослідження: метод систематизації – для визначення сутності поняття і особливостей фінансової стійкості банку, метод узагальнення – для виявлення факторів, які впливають на фінансову стійкість, теоретичні методи аналізу та синтезу – для виділення основних методів аналізу та оцінки фінансової стійкості банківської установи, статистичний аналіз – для аналізу фінансового стану банку, порівняльний та коефіцієнтний методи – для оцінки фінансової стійкості АТ «Приватбанк», табличний та графічний метод – для візуалізації даних, а також монографічний, структурний та метод групування.

Основні результати роботи. У кваліфікаційній роботі бакалавра було розкрито сутність та значення аналізу фінансової стійкості банку та визначені фактори, що на неї впливають. Були розглянуті методичні засади аналізу та оцінки фінансової стійкості банківської установи. Надана фінансово-економічна характеристика діяльності АТ «ПриватБанк», проведено аналіз фінансової стійкості АТ «ПриватБанк», а також обґрунтовані напрями підвищення рівня фінансової стійкості банку.

Дослідження проведено двома здобувачами і є комплексною кваліфікаційною роботою з Гребенюк Г. П.

Ключові слова: банк, фінансова стійкість банку, фактори впливу, оцінка фінансової стійкості банківської установи.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)
«_____» _____ 2024 р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр

Здобувачки групи БС-01а інституту ННІ БІЕМ
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Опилат Яни Петрівни

Тема роботи: Аналіз та оцінка фінансової стійкості банку

Затверджено наказом по СумДУ № 0580-VI від «24» травня 2024 р.

Термін здачі здобувачем завершеної роботи «31» травня 2024 р.

Вихідні дані до роботи: законодавчо-нормативні акти, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності АТ «ПриватБанк».

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):
дослідити економічну сутність фінансової стійкості банку та визначити фактори, що на неї впливають; розглянути методичні засади аналізу та оцінки фінансової стійкості банківської установи; надати фінансово-економічну характеристику діяльності АТ «ПриватБанк»; здійснити аналіз фінансової стійкості АТ «ПриватБанк» та обґрунтувати підвищення рівня фінансової стійкості банку.

Дата видачі завдання: «08» квітня 2024 р.

Керівник к.е.н., доцент _____ Наталія Пігуль

Завдання прийнято до виконання «08» квітня 2024 р. _____ Я. П. Опилат

ЗМІСТ

Вступ.....	6
1. Економічна сутність фінансової стійкості банку та фактори, що на неї впливають.....	8
2. Методичні засади аналізу та оцінки фінансової стійкості банківської установи.....	15
3. Фінансово-економічна характеристика діяльності АТ «ПриватБанк».....	21
4. Аналіз фінансової стійкості АТ «ПриватБанк»	33
5. Напрями підвищення рівня фінансової стійкості банку	43
Висновки	49
Список використаних джерел.....	52
Додаток А Формули розрахунку індикаторів діяльності банку.....	56
Додаток Б Фінансова звітність АТ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.....	59

ВСТУП

Фінансова стійкість банку є однією з ключових складових його успішної діяльності в умовах постійних змін на фінансовому ринку та економічних коливань, яка гарантує безперервну та ефективну діяльність банківської установи у довгостроковій перспективі. Тому, забезпечення фінансової стійкості вимагає постійного аналізу, оцінки та вдосконалення фінансової політики банку.

У сучасних умовах воєнного стану та активної фази бойових дій, питання фінансової стійкості банків набуває особливої актуальності. Це обумовлено зростанням ризиків, пов'язаних з мікро- та макроекономічними факторами, технологічними змінами, а також змінами в регулюючому середовищі.

Оскільки банки є головними посередниками на ринку фінансових послуг в Україні, стійкість і стан фінансового ринку в цілому залежатимуть від того, як вони зможуть подолати перешкоди, що виникають перед ними через економічні, політичні і соціальні потрясіння. Важливість банків в економічному житті держави важко переоцінити, особливо коли йдеться про фінансову стійкість комерційних банків і проблеми, пов'язані з її забезпеченням і управлінням. Це актуальне питання для економіки нашої країни. Аналіз фінансової стійкості є необхідним, оскільки одним з основних завдань комерційних банків в сучасних умовах України є їх виживання. Забезпечення власної конкурентоспроможності і стійкості в умовах постійних змін в економіці, політиці і соціальній сфері є важливим. Тільки фінансово стабільний банк може продовжувати свою діяльність навіть в разі непередбачених подій або ризиків.

Метою даної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних питань аналізу фінансової стійкості банків, виявлення факторів, що впливають на неї, та визначення шляхів зміцнення фінансової стійкості банку.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- проаналізувати економічну сутність фінансової стійкості банку та фактори, що на неї впливають;

- провести аналіз методичних основ аналізу фінансової стійкості банку;
  - надати фінансово-економічну характеристику діяльності АТ «Приватбанк»;
  - проаналізувати фінансову стійкість АТ «Приватбанк»;
  - обґрунтувати напрями підвищення рівня фінансової стійкості банку.
- Об'єктом даної роботи є фінансова стійкість АТ «Приватбанк».

Предметом є сукупність економічних відносин, що виникають під час забезпечення фінансової стійкості банку.

У роботі використовуються такі методи дослідження: метод систематизації – для визначення сутності поняття і особливостей фінансової стійкості банку; метод узагальнення – для виявлення факторів, які впливають на фінансову стійкість; теоретичні методи аналізу та синтезу – для виділення основних методів аналізу та оцінки фінансової стійкості банківської установи; статистичний аналіз – для аналізу фінансового стану банку; порівняльний та коефіцієнтний методи – для оцінки фінансової стійкості АТ «Приватбанк», табличний та графічний метод – для візуалізації даних, а також монографічний, структурний та метод групування. Такі методи дозволяють глибше зрозуміти сутність, фактори та шляхи зміцнення фінансової стійкості банків та розробити рекомендації для практичного застосування.

Інформаційну базу кваліфікаційної роботи становлять підручники, нормативно-правові акти, фінансова звітність АТ «Приватбанк», монографії, праці вітчизняних та іноземних вчених, посібники, офіційні матеріали Національного банку України, електронні ресурси.

Дослідження проведене двома здобувачами та складає комплексну кваліфікаційну роботу з Гребенюк Г. П.

1 Економічна сутність фінансової стійкості банку та фактори, що на неї впливають

Фінансова стійкість банку є одним із ключових аспектів його діяльності, який має вирішальне значення для ефективного функціонування фінансової системи країни та підтримання стабільності економіки в цілому. Розуміння економічної сутності фінансової стійкості банку та чинників, що на неї впливають, набуває особливої актуальності в сучасних умовах та постійній трансформації фінансового сектору.

Фінансова стійкість банку означає його здатність виконувати свої функції та зберігати стійкість під час економічних і фінансових потрясінь. Вона визначається рівнем капіталізації, ліквідності, прибутковості та ефективності управління ризиками, які характеризують фінансовий стан банку [8].

В економічній літературі немає єдиного підходу до визначення поняття фінансової стійкості банку. Його часто пов'язують з такими економічними поняттями, як ліквідність, надійність та платоспроможність. Деякі автори стверджують, що фінансова стійкість банку визначається рівнем його ліквідності та платоспроможності.

Для обґрунтування поняття «фінансова стійкість», зупинимося на деяких її трактуваннях, що відображені в окремих наукових працях і мають важливе значення при дослідженні теоретичних аспектів даної категорії.

Варто зауважити, що ліквідність комерційного банку характеризує здатність перетворювати фінансові або матеріальні активи у грошові кошти для своєчасного виконання зобов'язань, в свою чергу платоспроможність, визначається здатністю банку своєчасно і повністю виконувати свої платіжні зобов'язання. Ці показники є важливими, але, на думку А.Я. Кузнєцова [19], враховувати тільки їх для визначення фінансової стійкості банку недостатньо.

Натомість О. В. Вінниченко [5] стверджує, що стійкість банку залежить також від збалансованості його пасивів і активів, кількості клієнтів та якості кредитно-інвестиційного портфеля.

Такий підхід викликає зауваження: по-перше, в ньому не враховуються такі важливі складові фінансової стійкості, як прибутковість, платоспроможність та ліквідність банку; по-друге, твердження, що фінансова стійкість банку залежить від кількості клієнтів, є недостатнім для пояснення цієї взаємозалежності (не враховується їх фінансовий стан).

В. В. Волкова [6] і Ю. М. Нікольчук [20] визначають фінансову стійкість як своєрідне перевищення доходів над витратами. Твердження, що фінансова стійкість банку визначається рівнем його прибутку і сумою сплачуваних дивідендів, досить спірні. Рівень прибутку – це важливий узагальнюючий показник банківської діяльності, проте для визначення фінансової стійкості потрібно знати джерела, за рахунок яких його отримано і як він був розподілений [13].

Виділяють п'ять блоків стійкості банку, що наведені в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – П'ять блоків стійкості банку [15]

Блок стійкості	Опис
Фінансова стійкість	Стійкість банку в контексті фінансових операцій, ефективного управління активами та пасивами, здатності виконувати фінансові зобов'язання
Організаційна стійкість	Здатність банку витримувати організаційні виклики та зміни, ефективно управляти персоналом, оптимізувати процеси та структури внутрішньої діяльності
Функціональна стійкість	Спроможність банку забезпечити безперебійне функціонування своїх систем, процесів та послуг, відповідності їхньому призначенню та вимогам ринку та клієнтів
Комерційна стійкість	Здатність банку забезпечити конкурентоспроможність своїх продуктів і послуг на ринку, ефективно привертати та утримувати клієнтів, розвивати нові ринки та можливості
Капітальна стійкість	Стійкість банку у забезпеченні власного капіталу, що використовується для покриття ризиків та забезпечення стійкої фінансової позиції, відповідно до вимог регуляторів та ринку

Ознака фінансової стійкості насамперед передбачає стабільність джерел доходу банку. Рівень дивідендів, що сплачуються, не завжди свідчить про високу ефективність діяльності банку, хоча він є привабливим для акціонерів.

В. В. Русін [24] пов'язує фінансову стійкість із відповідністю діяльності банку нормативним узагальнюючим показникам, які відображають економічні складові стійкості. До таких показників належать структура і обсяг власних коштів, ліквідність, рівень доходів і прибутку, достатність капіталу, мультиплікативна ефективність власного капіталу, норма прибутку на власний капітал та створення доданої вартості банком.

Ю. С. Довгаль [13] визначає фінансову стійкість банку, як «такий стан банківської установи, при якому вона є платоспроможною, ліквідною, має достатню величину регулятивного капіталу для покриття всіх можливих ризиків, пов'язаних із банківською діяльністю, і при цьому залишається достатньо рентабельною, тобто її активи використовуються максимально ефективно».

С. Ф. Черничко [31] стверджує, що фінансова стійкість комерційного банку – це узагальнююча результативність усіх складових його стійкості, що вимірюється системою показників (обсягом і структурою власних ресурсів, нормою прибутку на власний капітал, рівнем прибутковості, встановленими показниками ліквідності, мультиплікативною ефективністю власного капіталу). Проте ці підходи не завжди чітко визначають взаємозв'язок між елементами фінансової стійкості, такими як конкретний стан та напрямок руху. Тому для забезпечення фінансової стійкості банку доцільно виділити такі взаємопов'язані напрями: стійкість капітальної бази, стійкість ресурсної бази, організаційно-структурна стійкість банку та комерційна стійкість банку.

Стійкість капітальної бази – це сукупність внесених засновниками та акціонерами власних коштів, що складає капітал банку. Обсяг зазначених коштів зростає у результаті ефективної банківської діяльності в процесі капіталізації прибутку, а також за рахунок додаткових внесків учасників банку. Треба відзначити, що провідну роль капіталу в забезпеченні фінансової стійкості банку обумовлена його функціями.

По-перше, розмір капіталу гарантує довіру клієнтів до банку та переконує вкладників у можливості отримати компенсацію своїх коштів, що допомагає уникнути ризику під час їх розміщення. Крім того, це також гарантує потенційним позичальникам спроможність установи забезпечити доступ до кредитних ресурсів.

По-друге, на початковому етапі для будівництва або оренди приміщень, обладнання банку та найму кваліфікованого персоналу використовуються власні кошти, які складаються з частини статутного капіталу, сформованого засновниками банку. Без цих витрат банк не може розпочати свою діяльність [23].

Для розроблення та розвитку нових перспективних напрямків діяльності, пов'язаних із розширенням обсягу послуг, впровадженням сучасних технологій тощо, які завжди супроводжують періоди зростання банку, необхідний додатковий капітал. Залучення додаткового капіталу дає банку змогу забезпечити клієнтів банківськими послугами на сучасному рівні, підсилити власні позиції на ринку.

По-третє, капітал – це своєрідний буфер, який поглинає негативні результати, у тому числі збитки поточної неефективної діяльності банку до вирішення його керівництвом поточних проблем. Таким чином, резервний капітал захищає банк від банкрутства у разі невігідної ситуації та непередбачених витрат.

Зазначимо, що, проаналізувавши підходи до визначення сутності фінансової стійкості банку, виокремимо кілька напрямів (рис.1.1.).

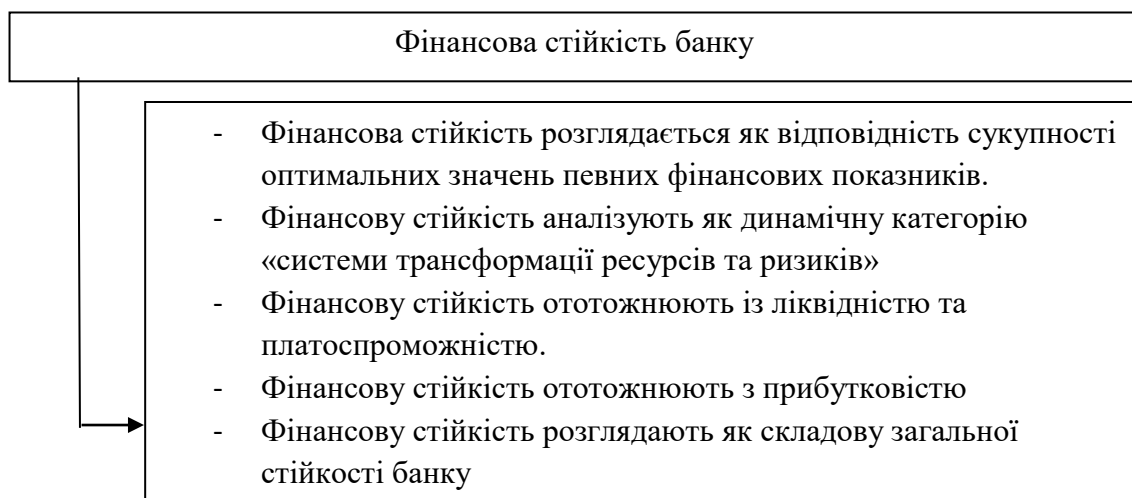

Рисунок 1.1 – Напрями визначення сутності поняття фінансова стійкість банку[20]

Досліджуючи праці вітчизняних економістів, ми дійшли до висновку, що фінансова стійкість банку – це якісна характеристика його фінансового стану, що відзначається достатністю, збалансованістю, оптимальним співвідношенням фінансових ресурсів і активів при достатньому рівні ліквідності й платоспроможності, зростання прибутку та мінімізації ризиків, і котрий здатний протистояти непередбачуваним втратам і підтримувати ефективний функціональний стан. Стійкий фінансовий стан забезпечує здатність комерційного банку ефективно працювати, досягати окреслених цілей, протидіяти різним ризикам у процесі діяльності на ринку фінансових послуг, а також зберігати та відновлювати життєздатність в разі раптових порушень.

Економічна сутність фінансової стійкості банку полягає в наступному:

- збереження та примноження власного капіталу, який є основним джерелом фінансової стійкості банку. Він слугує гарантією виконання банком своїх зобов'язань та дає можливість розвивати бізнес;
- підтримка ліквідності, а саме банк повинен мати достатньо ліквідних активів, щоб задовольнити вимоги вкладників та інших кредиторів;
- рентабельність, оскільки банк повинен генерувати прибуток, щоб покривати свої витрати та виплачувати дивіденди акціонерам;
- платоспроможність, що пов'язано з тим, що банк повинен бути спроможним виконувати свої зобов'язання в строк і в повному обсязі.

На фінансову стійкість банку впливає безліч факторів, які залежно від якісних характеристик їх впливу мають як позитивне, так і негативне значення.

Отже, виходячи із економічної сутності поняття «фінансова стійкість», наведемо основні фактори, що на неї впливають:

- економічна ситуація в країні: економічні кризи, інфляція, безробіття негативно впливають на фінансову стійкість банків;
- конкурентне середовище: жорстка конкуренція на ринку банківських послуг змушує банки знижувати процентні ставки за кредитами та депозитами, що може призвести до зниження рентабельності;

- кредитні ризики: неповернення кредитів може призвести до значних фінансових втрат для банку;
- ризики на ринку цінних паперів: зміни курсу цінних паперів можуть призвести до збитків для банку;
- операційні ризики: помилки в роботі персоналу, збої в роботі комп'ютерних систем, стихійні лиха можуть призвести до фінансових втрат для банку;
- регулювання та нагляд: жорстке регулювання та нагляд з боку державних органів можуть обмежувати можливості банків для розвитку бізнесу [11].

Для забезпечення фінансової стійкості банку необхідно:

- ефективно управляти ризиками: банк повинен розробляти та впроваджувати систему управління ризиками, яка дозволить йому мінімізувати ймовірність виникнення фінансових втрат.
- підтримувати високий рівень капіталізації. Так, банк повинен мати достатній рівень власного капіталу, щоб покрити можливі фінансові втрати;
- підвищувати рентабельність і це пов'язано з тим, що банк повинен постійно шукати нові шляхи підвищення рентабельності свого бізнесу;
- зберігати високу якість кредитного портфеля: банк повинен ретельно відбирати позичальників та надавати кредити на прийнятних умовах.
- ефективно управляти ліквідністю, а саме банк повинен мати достатньо ліквідних активів, щоб задовольнити вимоги вкладників та інших кредиторів;
- дотримуватися вимог регулювання та нагляду – банк повинен дотримуватися всіх вимог законодавства та нормативних актів, що регулюють діяльність банківської системи [34].

Фінансова стійкість банку є важливою умовою його успішного функціонування. Банки, які мають високий рівень фінансової стійкості, більш стійкі до негативних впливів зовнішнього середовища та мають більше шансів на успіх у конкурентній боротьбі.

Отже, поняття «фінансова стійкість банку» обумовлене середовищем його функціонування. Комерційний банк є системою трансформації ресурсів і ризиків. Його складові повинні діяти узгоджено і синхронно як єдина система заходів у сфері грошей та кредиту, спрямованих на повноцінне виконання банком своїх функцій, з урахуванням існуючого балансу економічних інтересів і вирішення завдань близької та далекої перспективи.

2 Методичні засади аналізу та оцінки фінансової стійкості банківської установи

Фінансова стійкість банківської установи є ключовим аспектом її функціонування та розвитку. Вона визначає здатність банку виконувати свої зобов'язання перед клієнтами та інвесторами, підтримувати стабільний рівень прибутковості, а також ефективно реагувати на зовнішні та внутрішні фінансові зміни. Аналіз та оцінка фінансової стійкості банківської установи допомагають виявити потенційні ризики та проблемні зони, що дозволяє розробити стратегії для їх мінімізації та забезпечення стабільної діяльності банку.

Забезпечення фінансової стійкості банків є основою стабільної банківської системи та успіху економічних перетворень і макроекономічного розвитку. В умовах фінансової нестабільності та збиткової діяльності багатьох банків України особливо важливо підвищувати ефективність їхньої роботи, що значною мірою залежить від якісного управління активами та пасивами. Одним із ключових елементів забезпечення фінансової стійкості банківського сектору є фінансова стійкість кожного окремого банку [1].

Це питання важливе не лише для банків, а й для їх акціонерів і майбутніх клієнтів, які мають бути впевнені в надійності установи та можливості отримання позитивних результатів від співпраці з нею. Успішне функціонування банківської системи залежить від фінансової стійкості кожного банку, його динамічного розвитку та здатності протистояти негативному впливу зовнішніх і внутрішніх факторів. Фінансова стійкість окремих банків є ключовим фактором, що забезпечує довіру приватних вкладників до банківської системи в цілому.

Фінансова стійкість визначається станом фінансових ресурсів банку, їх розподілом і використанням, які забезпечують розвиток банківської діяльності на основі зростання прибутку і капіталу, зберігаючи при цьому платоспроможність і кредитоспроможність в умовах прийняттого рівня ризику. Фінансова стійкість комерційного банку забезпечується прибутковою діяльністю з обмеженнями щодо

ліквідності та надійності. Тому фінансова стійкість банку залежить від усіх напрямків його діяльності та має складну структуру з кількома основними елементами [2].

Фінансова стійкість комерційного банку визначається його здатністю мати стабільний капітал, збалансований баланс і відповідати вимогам щодо якості капіталу. Крім того, це означає, що банк вважається платоспроможним і може надавати широкий спектр банківських послуг високої якості. Оцінка фінансової стійкості банку зазвичай здійснюється на підставі ряду показників, таких як рентабельність активів, рентабельність капіталу, доходи, чистий процентний спред, чиста процентна маржа та інші.

Методи оцінки фінансової стійкості є складовими моніторингу фінансового стану банків. Сучасні підходи до організації такого моніторингу включають:

- коефіцієнтний аналіз і аналіз однорідних груп;
- рейтингові системи оцінки, що передбачають ранжування банків;
- комплексні оцінки банківського ризику;
- статистичні моделі;
- макропруденційний аналіз [7].

Фінансова стійкість є головною умовою для здійснення діяльності банку і виступає рушійним елементом у побудові банківської системи України. Фінансова стійкість є фундаментальною складовою фінансової стабільності банку, показником, що відображає ефективність реалізації банківських продуктів і послуг, а також визначає фінансово-економічний стан банківської установи та її надійність на фінансовому ринку. Для забезпечення фінансової стійкості комерційного банку важливо узгоджувати управлінські рішення та досягати певних пропорцій між усіма складовими механізму управління фінансовою стійкістю. Це позитивно вплине на досягнення цілей банку і підвищення його конкурентної позиції на ринку [10].

Оцінка фінансової стійкості банківської установи є одним із ключових завдань як для самих банків, так і для регуляторних органів та інвесторів.

Фінансова стійкість банку характеризує його здатність генерувати прибуток, виконувати свої зобов'язання та витримувати вплив несприятливих факторів.

На сьогодні існує велика кількість методів оцінки фінансової стійкості банку. Загальну сукупність рейтингових оцінок методів фінансової стійкості банку можна розділити на дві групи: дистанційні (PATROL, CAEL, CAMELS, ORAP) та інсайдерські (ROCA, CAMEO, UBS, BOPEC).

Дистанційні рейтингові оцінки передбачають у собі методи, що оцінюють фінансову стійкість банку за даними, що подаються у відкритій фінансовій звітності. Інсайдерські рейтингові оцінки включають у себе методи, що оцінюють фінансову стійкість всередині банківської установи.

Переваги та недоліки методів оцінки фінансової стійкості банківської установи подані в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Методи оцінки банківської установи [12, 14]

Метод	Опис	Переваги	Недоліки
Коефіцієнтний аналіз	Використання фінансових коефіцієнтів для оцінки різних аспектів діяльності банку, таких як його платоспроможність, рентабельність, ліквідність та ефективність управління.	Простий у використанні та зрозумілий. Надає чітке кількісне уявлення про фінансовий стан банку.	Може бути надмірно спрощеним і не враховувати якісні фактори. Не завжди дає чітке уявлення про причини проблем.
Рейтингові методи	Використання моделей та алгоритмів для присвоєння банку рейтингу, який відображає його ймовірність дефолту.	Може бути більш об'єктивним, ніж коефіцієнтний аналіз, оскільки враховує більше факторів.	Може бути складним у використанні та інтерпретації. Рейтинги можуть бути неточними або застарілими.
Метод аналізу CAMELS	Система рейтингування, розроблена регуляторами США, яка оцінює шість ключових аспектів діяльності банку: капітал, активи, менеджмент, прибутковість, ліквідність та чутливість до ризику.	Комплексний підхід, який враховує як кількісні, так і якісні фактори.	Може бути трудомістким у використанні. Не завжди дає чітке уявлення про причини проблем.
Стрес-тестування	Моделювання впливу на банк гіпотетичних несприятливих подій, таких як економічний спад або зростання процентних ставок.	Може допомогти банкам виявити та пом'якшити потенційні ризики.	Може бути складним і дорогим у проведенні. Результати стрес-тестування можуть бути неточними.

Коефіцієнтний аналіз полягає в обчисленні фінансових коефіцієнтів, які характеризують фінансовий стан банку, з подальшим порівнянням отриманих результатів з нормативними значеннями. При високій деталізації статей банківської звітності існує можливість обчислити значну кількість фінансових коефіцієнтів, що забезпечує глибину аналізу, дає змогу виявити специфічні риси функціонування банку (додаток А).

Бально-рейтинговий аналіз дає змогу банкам здійснити порівняльну оцінку своєї діяльності, вирішити питання доцільності кредитування банків-партнерів на основі отримання об'єктивної інформації про результати їхньої діяльності. Рейтинг банків комплексно характеризує їхню діяльність і означає встановлення узагальнюючої оцінки їхнього фінансового стану за стандартизованим набором показників, що дає змогу розглядати їх під єдиним кутом зору. Рейтингова оцінка передбачає визначення належності банку до класу, розряду, категорії. Кінцевим результатом рейтингування банків є список, в якому банки класифіковані за певними ознаками. Такий список не може однозначно слугувати мірилом фінансової стійкості банків і формалізує лише розподіл їх за вибраними критеріями. Основною метою банківських рейтингів є визначення позиції кожного банку в загальній сукупності банків [26].

Рейтингова система CAMELS дає можливість НБУ оцінювати загальний стан та стабільність банківської системи. Така оцінка ризиків дає змогу отримати інформацію для визначення пріоритетів у діяльності банківського нагляду та необхідних матеріальних і людських ресурсів для здійснення належного контролю за банківською системою. Вона передбачає ретельний аналіз стану банку. Здійснення такого аналізу можна провести лише під час комплексної інспекційної перевірки (далі - інспекційна перевірка), яка дає змогу повною мірою визначити, як керівництво банку ставиться до ризиків і як здійснює управління ними [18].

З метою забезпечення фінансової стійкості банківської установи та захисту інтересів клієнтів НБУ розробив економічні нормативи, які складаються з таких груп:

- нормативи капіталу, які характеризують достатність та платоспроможність капіталу банку, мінімальний розміром статутного капіталу, регулятивний капітал та адекватність регулятивного капіталу;

- нормативи ліквідності, що відображають співвідношення високоліквідних активів до робочих активів банку, миттєву ліквідність та загальну ліквідність;

- нормативи ризику, які характеризують нормативи «великих» кредитних ризиків, максимальний розмір ризику на одного позичальника; максимальний розмір поручительств, гарантій та кредитів, наданих одному інсайдеру; розмір максимальних наданих міжбанківських позик; сукупний максимальний розмір гарантій, кредитів та поручительств, що надані інсайдерам; інвестування; розмір максимальний отриманих міжбанківських позик; довга (коротка) відкрита валютна позиція в усіх банківських металах; загальна відкрита валютна позиція банку; довга (коротка) відкрита валютна позиція в неконвертованій валюті; довга (коротка) відкрита валютна позиція у вільно конвертованій валюті.

Розрахунок економічних нормативів діяльності банку дає точну інформацію, що стосується його фінансових показників, але не забезпечує повну та точну оцінку фінансової стійкості банківської установи.

Тому, є важливим більш детальний аналіз, що включає розрахунок рейтингових показників.

Важливу роль в оцінці фінансової стійкості банку відіграють індикатори, що дають можливість виявити ризики в діяльності банку та пропозиції щодо ефективного управління банківськими установами.

НБУ виділив основні індикатори фінансової стійкості:

- співвідношення регулятивного капіталу до зважених за ризиком активів;

- співвідношення регулятивного капіталу I рівня до зважених за ризиком активів;

- співвідношення недіючих кредитів без урахування резервів до капіталу;
- співвідношення недіючих кредитів до сукупних валових кредитів;
- співвідношення кредитів за секторами економіки до сукупних валових кредитів;
- норма прибутку на активи;
- норма прибутку на капітал;
- співвідношення процентної маржі до валового доходу;
- співвідношення непроцентних витрат до валового доходу;
- співвідношення ліквідних активів до сукупних активів;
- співвідношення ліквідних активів до короткострокових зобов'язань;
- співвідношення чистої відкритої позиції в іноземній валюті до капіталу [22].

Оцінка фінансової стійкості банківської установи дозволяє комплексно оцінити її фінансовий стан, виявити потенційні ризики та сформулювати рекомендації щодо покращення її стійкості.

Важливо зазначити, що жоден метод не є досконалим, і для отримання всебічної оцінки фінансової стійкості банку слід використовувати комбінацію різних методів.

Отже, у процесі оцінки фінансової стійкості виникає задача не лише визначення поточного рівня стійкості, але й відстеження та прогнозування змін фінансової стійкості як власного банку, так і банків-конкурентів для попередження виникнення кризових явищ.

3 Фінансово-економічна характеристика діяльності АТ «ПриватБанк»

АТ «ПриватБанк» – це універсальний банк, який є одним із провідних фінансових інститутів України. Банк орієнтується на роздрібний сектор, малий та середній бізнес, а також корпоративний сектор, забезпечуючи широкий спектр банківських послуг.

Єдиним акціонером банку є держава, яку представляє Кабінет Міністрів України, володіючи 100% акцій. ПриватБанк перебуває у державній власності вже сім років, що забезпечує його стабільність та надійність на ринку.

Діяльність ПриватБанку здійснюється на підставі ліцензії, виданої Національним банком України, що дозволяє йому виконувати всі необхідні банківські операції згідно з чинним законодавством.

Станом на 1 січня 2023 року ПриватБанк має 1210 операційних відділень по всій Україні, що робить його одним із найбільш доступних банків для населення. Широка мережа відділень сприяє зручності та доступності банківських послуг для клієнтів у всіх регіонах країни.

ПриватБанк є лідером українського банківського ринку та найбільшим банком з вітчизняним капіталом. Це забезпечує йому вагому конкурентну перевагу та високу довіру з боку клієнтів і партнерів.

Стратегія розвитку ПриватБанку спрямована на максимальну цифровізацію всіх процесів. Банк активно переходить від традиційного обслуговування у відділеннях до філософії навчання клієнтів користуватися інструментами дистанційного банківського обслуговування. Це включає розвиток онлайн-банкінгу, мобільних додатків та інших цифрових сервісів, що значно підвищує ефективність і зручність обслуговування клієнтів.

ПриватБанк є найбільшим банком України за розміром активів. Він був заснований у 1992 році і перебуває у державній власності, оскільки 100% його акцій належать державі. ПриватБанк обслуговує понад 20 мільйонів фізичних осіб та понад мільйон юридичних осіб, що свідчить про його масштаб і значний вплив

на банківський сектор країни. Банк має 1210 відділень по всій Україні, що забезпечує високу доступність банківських послуг. ПриватБанк відомий своєю орієнтацією на цифрові інновації, активно впроваджуючи онлайн-банкінг і мобільні додатки, що робить його послуги зручними і сучасними для клієнтів. За останні роки банк показав стабільне зростання прибутку, що свідчить про його ефективне управління та фінансову стійкість.

Аналіз основних показників діяльності АТ «ПриватБанк» показано в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Основні показники діяльності АТ «ПриватБанк» за період 2019-2023 рр., млн грн [27-31]

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення	
						+/-	%
Активи	309723	382525	401296	540596	680008	370285	119,6
Зобов'язання	255194	329700	334681	482807	595162	339968	233,2
Власний капітал	54529	52825	66615	57789	84846	30317	155,6

Проаналізувавши фінансові показники АТ «ПриватБанк» за період 2019-2023 років, можна зробити такі висновки. Активи банку демонструють стабільне зростання протягом п'яти років. З 2019 до 2023 року активи зросли на 370285 млн.грн, що свідчить про розширення бізнесу та зростання його капітальної бази. Активи у 2021 році активи банку становили 401296 млн грн., а у 2022 році активи збільшились до 540596 млн грн, що на 139300 млн грн більше порівняно з 2021 роком. У 2023 році активи досягли 680008 млн грн, що на 278712 млн грн більше, ніж у 2021 році. Спостерігається стабільне зростання активів банку, що свідчить про його розширення та підвищення фінансової стійкості.

Зобов'язання також зростають, хоча і з невеликою корекцією у 2023 році. Зростання зобов'язань з 2019 до 2023 року становить 339968 млн. грн. Це може свідчити про збільшення боргового навантаження або зобов'язань банку, що може бути пов'язано з фінансуванням розширення або інших великих інвестицій. Зобов'язання у 2021 році склали 334681млн. грн., а у 2022 році зобов'язання

зросли до 482807 млн. грн, що на 148126 млн. грн більше порівняно з 2021 роком. Станом на 2023 р. зобов'язання становлять 595162 млн. грн, перевищуючи зобов'язання 2021 року на 339968 млн грн. Збільшення зобов'язань свідчить про активну діяльність банку на ринку залучення ресурсів.

Власний капітал коливається протягом аналізованого періоду. Найбільше падіння відбулося у 2022 році, однак у 2023 році власний капітал значно зріс. Зміна за 2019-2023 рр. становить 30317 млн грн., що свідчить про певне покращення фінансового стану, незважаючи на коливання у попередні роки. Власний капітал у 2021 році становив 66615 млн. грн. У 2022 році власний капітал зменшився до 57789 млн. грн, що на 8826 млн. грн менше порівняно з 2021 роком. У 2023 році власний капітал зріс до 84846 млн. грн, що на 18231 млн. грн більше, ніж у 2021 році. Незважаючи на зниження власного капіталу в 2022 році, у 2023 році банк зміг не лише відновити свої позиції, але й збільшити власний капітал порівняно з 2021 роком, що вказує на ефективне управління фінансовими ресурсами.

Протягом аналізованого періоду АТ «Приватбанк» демонстрував зростання активів, що є позитивним сигналом про його розвиток та зміцнення ринкових позицій. Збільшення зобов'язань у 2022 році з наступним незначним зниженням у 2023 році свідчить про активне використання залучених коштів, що може бути пов'язано з розширенням кредитування або інвестиційними програмами. Динаміка власного капіталу відображає певні труднощі у 2022 році, але зростання в 2023 році показує здатність банку відновлюватись та підвищувати фінансову стійкість.

Динаміка активів зазначена у таблиці 3.2, а склад активів АТ «Приватбанк» у 2021-2023 роках подано у таблиці 3.3.

Протягом 2019-2023 років банк зазнав суттєвих змін у своїх фінансових показниках, відображених у складі активів. Найбільш помітне зростання спостерігалось в розмірі грошових коштів та їх еквівалентів, які збільшилися з 45894 млн. грн у 2019 році до 152282 млн. грн у 2023 році. Це зростання становить 231,8% відносного відхилення за чотири роки, і 173,93 % відносного

відхилення з 2021 по 2023 рік. Це значне збільшення свідчить про суттєве підвищення ліквідності банку.

Таблиця 3.2 – Динаміка активів АТ «ПриватБанк» у 2019-2023 роках [27-30]

Показники, млн. грн.	Рік					Відхилення	
	2019	2020	2021	2022	2023	+/-	%
Грошові кошти та їх еквіваленти	45894	49911	52835	94191	152282	106388	231,8
Кошти в інших банках	27118	25059	26243	103837	134237	107119	395,0
Кредити та заборгованість клієнтів	59544	55021	68218	58084	92019	32475	109,9
Інвестиційні цінні папери	152157	221661	222277	239752	271847	119690	78,7
Поточні податкові активи	2257	6660	9978	9079	4	-2253	-99,8
Відстрочені податкові активи	155	0	0	1100	1952	1797	1159,4
Інвестиційна нерухомість	3379	2933	1989	2155	2340	-1039	30,7
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	648	953	1288	1389	1563	915	141,2
Основні засоби	5832	6689	6074	5228	5127	-705	12,1
Інші фінансові активи	2210	3448	2644	6496	9493	7283	323,5
Інші нефінансові активи	10529	10128	9713	9189	9094	-1435	13,6
Непоточні активи або групи вибуття	0	32	7	64	20	20	0
Всього	309723	382525	401296	540596	680008	370285	119,6

Кошти в інших банках також зросли, а саме збільшившись на 395 % за період з 2019 по 2023 роки, що підкреслює зростання депозитних активів. Інвестиційні цінні папери продемонстрували зростання на 78,7 % за чотири роки, підвищуючись з 152 157 млн. грн у 2019 році до 271847 млн. грн у 2023 році. За аналізований період кредити та заборгованість клієнтів зросли на 109,9 і станом на 2023 р. становлять 92019 млн. грн.

Деякі активи зазнали зниження. Наприклад, поточні податкові активи на 2023р. знизилися на 99,8% у порівнянні з 2019 р. Інвестиційна нерухомість та основні засоби також показали тенденцію до зменшення, зменшившись відповідно на 1039 млн. грн. та 705 млн. грн. з 2019 по 2023 роки.

Інші фінансові активи зросли на 7283 млн. грн. за чотири роки, відображаючи зростання диверсифікації активів банку. Водночас, інші нефінансові активи знизилися на 13,6% за той же період.

Загалом, загальні активи АТ «ПриватБанк» зросли з 309 723 млн. грн у 2019 році до 680008 млн. грн у 2023 році, що становить відносне відхилення в 119,6 %. Цей ріст вказує на загальне покращення фінансового стану банківської установи, незважаючи на деякі зниження в окремих категоріях активів.

Протягом 2019-2023 років АТ «ПриватБанк» зазнав значних змін у структурі активів. Грошові кошти та їх еквіваленти збільшилися, що спричинило зростання їх частки в структурі активів з 14,82 % до 22,39 %. Подібну тенденцію показали кошти в інших банках, а саме їх частка в структурі активів виросла з 8,76 % до 19,74 %.

Таблиця 3.3 – Структура активів АТ «ПриватБанк» у 2019-2023 роках [27-31]

Показники	Рік					Відхилення
	2019	2020	2021	2022	2023	
Грошові кошти та їх еквіваленти	14,82	13,5	13,17	17,42	22,39	7,58
Кошти в інших банках	8,76	6,55	6,54	19,21	19,74	10,98
Кредити та заборгованість клієнтів	19,22	14,38	17,00	10,74	13,53	-5,69
Інвестиційні цінні папери	49,13	57,95	55,39	44,35	39,98	-9,15
Поточні податкові активи	0,73	1,74	2,49	1,68	0	-0,73
Відстрочені податкові активи	0,05	0,00	0,00	0,20	0,29	0,24
Інвестиційна нерухомість	1,09	0,77	0,50	0,40	0,34	-0,75
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	0,21	0,25	0,32	0,26	0,23	0,02
Основні засоби	1,88	1,75	1,51	0,97	0,75	-1,13
Інші фінансові активи	0,71	0,90	0,66	1,20	1,40	0,68
Інші нефінансові активи	3,40	2,65	2,42	1,70	1,34	-2,06
Непоточні активи або групи вибуття	0	0,01	0,00	0,01	0	0
Всього	100	100	100	100	100	0,00

Натомість, кредити та заборгованість клієнтів знизили свою частку в активах з 19,22 % у 2019 році до 13,53 % у 2023 році, хоча їх загальна сума залишилася майже незмінною. Інвестиційні цінні папери також зазнали

зменшення частки з 49,13 % у 2019 році до 49,98 % у 2023 році, незважаючи на зростання їх загальної суми.

Інші активи показали різноманітні тенденції. Частка поточних податкових активів в структурі активів зменшилася, змінюючись з 0,73% до 0 %. Частка відстрочених податкових активів збільшилася з 0,05 % до 0,29 %. Інвестиційна нерухомість та нематеріальні активи за винятком гудвілу зменшилися як у абсолютних числах, так і в частці активів.

Частка основних засобів в структурі активів знизилася з 1,88 % до 0,97 %, питома вага інших фінансових активів виросла з 0,71% до 1,40%. Що стосується частки інших нефінансових активів, то вона мала тенденцію до зниження з 3,40 % до 1,34 %. Непоточні активи або групи вибуття значно знизилися з 32 млн грн у 2020 році до 20 млн грн у 2023 році, їх частка в структурі активів у 2020 та 2022 роки становила 0,01%

Загалом, АТ «ПриватБанк» зміцнив свої ліквідні активи, що може свідчити про посилення фінансової стійкості та гнучкості.

Загалом, банк показав збільшення своїх активів за останні роки, але варто провести додатковий аналіз для розуміння причин змін в окремих категоріях активів та їх впливу на фінансову стійкість та ефективність діяльності банку.

Динаміка зобов'язань АТ «Приватбанк» показана в таблиці 3.4.

На основі наданих даних можна зробити кілька важливих висновків. По-перше, відзначається значне зростання коштів клієнтів, яке збільшилося з 240621 млн грн у 2019 році до 555525 млн грн у 2023 році. Абсолютне відхилення між 2021 і 2023 роками становить 230222 млн грн, а між 2019 і 2023 роками – 314904 млн грн. Це свідчить про зростання довіри клієнтів та розширення клієнтської бази. Водночас, кошти банків скоротилися з 201 млн грн у 2019 році до 0 у 2023 році, що може свідчити про зміну в структурі залучених коштів, зокрема зниження залежності від міжбанківських кредитів.

Інші залучені кошти зросли з 0 у 2020 і 2021 роках до 2630 млн грн у 2023 році, що може свідчити про використання нових фінансових інструментів для залучення коштів. Відзначається також значне зростання поточних податкових

зобов'язань, яке збільшилося з 159 млн грн у 2021 році до 25790 млн грн у 2023 році. Це суттєве зростання може бути пов'язане зі змінами в податковій політиці або збільшенням прибутків.

Таблиця 3.4 – Зобов'язання АТ «Приватбанк» за 2019-2023 рр., млн. грн.
[27-31]

Показники	Роки					Відхилення	
	2019	2020	2021	2022	2023	+/-	%
Кошти клієнтів	240621	312708	325303	471970	555525	314904	130,9
Кошти банків	201	2	3	0	0	-201	-201
Інші залучені кошти	7721	0	0	128	2630	-5091	-65,9
Поточні податкові зобов'язання	121	146	159	0	25790	25669	21214,0
Інші фінансові зобов'язання	2639	4059	3770	2634	3038	399	15,12
Забезпечення	2383	10687	3651	5804	5438	3055	128,2
Інші нефінансові зобов'язання	1528	2098	1795	2271	2741	1213	79,4
Всього	255194	329700	334681	482807	595162	339968	133,2

Інші фінансові зобов'язання зменшилися з 3770 млн грн у 2021 році до 3038 млн грн у 2023 році, що свідчить про певне зниження зобов'язань у цій категорії. Забезпечення зросло з 3651 млн грн у 2021 році до 5438 млн грн у 2023 році, що може свідчити про збільшення страхових резервів або інших забезпечень. Інші нефінансові зобов'язання також зросли з 1795 млн грн у 2021 році до 2741 млн грн у 2023 році, що може свідчити про збільшення зобов'язань, не пов'язаних з фінансовою діяльністю.

Загальна сума зобов'язань зросла з 334681 млн грн у 2021 році до 595162 млн грн у 2023 році, що становить абсолютне відхилення 339968 млн грн за чотири роки. Це значне зростання вказує на загальне збільшення зобов'язань організації, що може бути результатом зростання бізнесу, залучення нових фінансових ресурсів та зміни структури фінансування. Таким чином, ці дані

свідчать про активний розвиток та розширення діяльності, а також про зміни у фінансовій структурі зобов'язань і джерел фінансування організації.

Проаналізуємо структуру власного капіталу в таблиці 3.5.

Таблиця 3.5 – Динаміка власного капіталу за 2019-2023 рр., млн. грн. [27-31]

Показники	Роки,					Відхилення	
	2019	2020	2021	2022	2023	+/-	%
Статутний капітал	206060	206060	206060	206060	206060	0	0
Емісійний дохід	23	23	23	23	23	0	0
Результат від операцій з акціонером	12174	12174	12174	12174	12174	0	0
Інші резерви	-660	-2248	-4091	-15168	-1741	-2401	363,8
Резервні та інші фонди банку	6850	8481	9606	11449	12959	6109	89,2
Накопичений дефіцит	-	-	-	-156749	-144629	-314547	185,12
Всього	54529	52825	66615	57789	84846	30317	55,6

На основі наведених даних можна зробити висновок про фінансовий стан і динаміку капіталу банку за період з 2019 по 2023 рік. Статутний капітал залишався стабільним на рівні 206060 млн грн протягом усього періоду, що вказує на відсутність змін у цьому компоненті власного капіталу. Аналогічно, емісійний дохід залишався незмінним на рівні 23 млн грн, а результат від операцій з акціонером стабільним на рівні 12174 млн грн. Ці показники свідчать про стабільність фінансової структури АТ «ПриватБанк».

Інші резерви мали значні коливання: вони знизилися з -660 млн грн у 2019 році до -1741 млн грн у 2023 році, однак відзначається значне погіршення у 2022 році, коли цей показник досяг -15168 млн грн. Однак, за період з 2021 по 2023 роки інші резерви покращилися на 2350 млн грн, що може вказувати на відновлення або корекцію попередніх втрат.

Резервні та інші фонди банку показали стабільне зростання, збільшившись з 6850 млн грн у 2019 році до 12959 млн грн у 2023 році. Це зростання на 6109 млн грн за чотири роки вказує на збільшення резервів і зміцнення фінансової стійкості банку.

Накопичений дефіцит зменшився з 169918 млн грн у 2019 році до 144629 млн грн у 2023 році. Це покращення на 25289 млн грн за чотири роки та на 12618 млн грн за два роки свідчить про поступове зниження дефіциту і покращення фінансових результатів банківської установи.

Загальна сума власного капіталу банку зросла з 54529 млн грн у 2019 році до 84846 млн. грн у 2023 році, що становить абсолютне відхилення у 30317 млн грн за чотири роки.

Динаміка прибутку АТ «ПриватБанк» 2019-2023 рр. наведено в таблиці 3.6.

Таблиця 3.6 – Динаміка прибутку АТ «Приватбанк» 2019-2023 рр., млн. грн. [27-31]

Показники	Роки,					Абсолютне відхилення	
	2019	2020	2021	2022	2023	2023-2021	2023-2019
Процентні доходи	33841	33563	35854	43685	66238	30384	32397
Процентні витрати	14174	11961	6537	3768	6616	-79	7558
Чистий процентний дохід	19663	19793	28461	39918	59622	31161	39959
Прибуток до оподаткування	32609	24296	35067	34672	72766	37699	40157
Прибуток за рік	32609	24302	35050	30198	37765	2715	5156

На основі наданих даних можна зробити кілька ключових висновків про фінансовий стан і динаміку банку за період з 2019 по 2023 рік. Процентні доходи банку показують стійке зростання, збільшившись з 33841 млн. грн у 2019 році до 66238 млн грн у 2023 році. Це вказує на ефективну діяльність в залученні процентних надходжень, що є позитивним показником для фінансової стабільності банку.

Процентні витрати, навпаки, мали тенденцію до зменшення, знизившись з 14174 млн грн у 2019 році до 6616 млн. грн у 2023 році. Це зниження процентних витрат сприяє збільшенню чистого процентного доходу, який зріс з 19663 млн. грн у 2019 році до 59622 млн. грн у 2023 році. Таким чином, збільшення чистого процентного доходу вказує на підвищення ефективності управління процентними витратами.

Прибуток до оподаткування також зріс, з 32609 млн. грн у 2019 році до 72766 млн. грн у 2023 році, що свідчить про значне покращення загальної прибутковості банку. Однак, прибуток за рік демонструє певні коливання: після зростання з 32609 млн. грн у 2019 році до 35050 млн. грн у 2021 році, він знизився до 30198 млн. грн у 2022 році, але знову зріс до 37765 млн. грн у 2023 році.

Таблиця 4.1 – Показники фінансової діяльності АТ «Приватбанк» за 2019-2023 рр. млн грн. [27-31]

Показники	Рік					Відхилення	
	2019	2020	2021	2022	2023	2022-2021	2023-2019
Розмір чистих активів	314 106	386 940	401385	530658	555686	129273	241 580
Статутний капітал	206 060	206 060	206060	206060	206060	0	0
Власний капітал	54 529	53 825	66915	57789	84846	-8976	19 994
Чистий прибуток	32 609	25 306	2427	3745	16063	1318	-16 546

За 5 років розмір чистих активів банку значно зросли, що свідчить про його зростання та розвиток на фінансовому ринку. Розмір чистих активів банку демонструє стале зростання протягом п'яти років, збільшившись на 241 580 з 2019 по 2023 рік. Найбільший приріст відбувся між 2021 та 2022 роками, що вказує на успішну діяльність банку та розширення її капітальної бази.

Статутний капітал залишався незмінним протягом аналізованого періоду, що свідчить про стабільність у структурі власного капіталу банку. Статутний капітал залишився незмінним, що свідчить про стабільність його базових фінансових показників. Власний капітал відображає певне коливання, проте загалом за період він зростає, що позначається на фінансовій стійкості банку.

Чистий прибуток зазнав значних змін, знизившись у 2021 році до мінімального рівня, але поступово збільшившись до 16 063 у 2023 році. Проте, в порівнянні з 2019 роком, чистий прибуток знизився на 16 546, що може свідчити про зниження рентабельності або вплив зовнішніх факторів. Власний капітал зазнавав коливань, знизившись у 2022 році порівняно з 2021 роком, але зріс у 2023 році, перевищивши рівень 2019 року на 19 994. Це свідчить про поступове зміцнення фінансового стану банку, незважаючи на тимчасові труднощі.

Найбільш вражаючим є зростання чистого прибутку банку протягом трьох років. Це свідчить не лише про ефективність управління банком, але й про його успішність у досягненні фінансових цілей та забезпеченні прибутковості.

Рентабельність є відносним показником ефективності діяльності банку.

Таблиця 4.2 – Узагальнення результативних індикаторів фінансово-економічного аналізу АТ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр. [27-31]

Показники	Рік				
	2019	2020	2021	2022	2023
Рентабельність активів	10,39	6,54	0,61	0,71	2,89
Рентабельність власного капіталу	59,82	47,00	3,63	6,46	21,56
Коефіцієнт забезпеченості власним капіталом	17	14	16,68	10,92	13,41
Загальна ліквідність	121	116	13,16	18,16	26,05

Рентабельність активів значно знизилася з 2019 по 2021 рік, досягнувши мінімального рівня у 2021 році. Після цього спостерігається невелике зростання, але показник залишається значно нижчим, ніж у 2019 році. Це свідчить про зниження ефективності використання активів банку.

Рентабельність власного капіталу різко впала у 2021 році, але почала поступово відновлюватися у 2022 і 2023 роках. Попри це, вона залишається значно нижчою за рівень 2019 року, що вказує на зниження прибутковості на вкладений власний капітал.

Коефіцієнт забезпеченості власним капіталом знизився з 2019 по 2022 рік, показуючи найнижче значення в 2022 році. У 2023 році показник трохи підвищився, але залишається нижчим, ніж у 2019 році. Це свідчить про зменшення частки власного капіталу в структурі активів банку.

Загальна ліквідність значно знизилася у 2021 році, але з 2022 року показник почав зростати і досягнув 26,05% у 2023 році. Незважаючи на покращення, рівень ліквідності в 2023 році залишається значно нижчим за початковий рівень 2019 року, що може свідчити про проблеми з короткостроковою платоспроможністю у проміжні роки.

Фінансові показники банку демонструють значні коливання протягом 2019-2023 років. Рентабельність активів і власного капіталу різко знизилася до 2021

року, але почали поступово відновлюватися. Коефіцієнт забезпеченості власним капіталом зменшився, вказуючи на зниження частки власного капіталу в структурі активів. Загальна ліквідність значно впала у 2021 році, але показала зростання у наступні роки. Банківська установа переживала фінансові труднощі, але останні показники свідчать про поступове покращення ситуації.

Загалом, банк має стабільний фінансовий стан за останні п'ять років, але варто провести додатковий аналіз для розуміння причин змін в окремих категоріях активів та пасивів і їх впливу на фінансову стійкість та ефективність діяльності банку.

4 Аналіз фінансової стійкості «ПриватБанк»

В умовах постійних змін на фінансовому ринку аналіз фінансової стійкості стає ключовим інструментом для оцінки ефективності та надійності діяльності банківських установ. АТ «ПриватБанк», як один із найбільших та найвпливовіших банків на українському фінансовому ринку, привертає підвищений інтерес інвесторів, регуляторів та громадськості до його фінансового здоров'я та стійкості.

Аналіз фінансової стійкості АТ «ПриватБанк» дозволить зрозуміти його потенційні ризики та перспективи. У даному контексті важливо дослідити різноманітні аспекти, такі як ліквідність, кредитний ризик, капіталізація та доходність, для визначення загального стану та перспектив розвитку банку. Відповідний аналіз дасть можливість розкрити сильні та слабкі сторони фінансового положення банку, що є ключовим для прийняття обґрунтованих стратегічних рішень та забезпечення стабільності та успішності його діяльності.

Для проведення фінансового аналізу АТ «ПриватБанк» візьмемо звітність за 2021-2023 рр. [27-31].

Норматив Н1 за період аналізу відповідає встановленим вимогам і має тенденцію до збільшення, що є позитивним аспектом і діяльності банку.

Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу за аналізований період збільшився на 7,6 що свідчить про здатність банку своєчасно та в повному обсязі погасити свої зобов'язання за кредитними, торговими та іншими грошово-кредитними операціями.

Норматив достатності основного капіталу за 2019-2023р. не мав сталої тенденції, але знаходиться в межах норми.

Ліміти нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) та нормативу великих кредитних ризиків (Н8) встановлюються для зменшення банківських кредитних ризиків. У 2023 р. норматив Н7 скоротився на 11,17, що свідчить про зростання кредитних ризиків.

Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами знаходиться у нормі. Він вказує на те, що вживаються заходи для ефективного регулювання та скорочення ризиків у майбутньому.

Таблиця 4.1 – Економічні нормативи АТ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

Норматив	Рік				
	2019	2020	2021	2022	2023
Н1(Мінімальний розмір регулятивного капіталу, млн. грн.)	19224	35257	40843	54523	64843
Н2(Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу)	14,15	28,09	18,33	23,78	21,75
Н3(Норматив достатності основного капітал)	7,13	14,06	9,17	11,90	10,88
Н7(Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента)	16,64	9,62	8,01	6,37	5,47
Н8(Норматив великих кредитних ризиків)	32,04	0	0	0	0
Н9(Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами)	0,43	0,16	0,08	0	0
Н11(Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою)	0,06	0,06	0,01	0	0
Н12(Норматив загальної суми інвестування)	0,07	0,07	0,02	0	0
Л13-1(норматив ризику загальної довгої відкритої валютної позиції)	233,44	92,69	86,46	92,58	88,76
Л13-2(норматив ризику загальної короткої відкритої валютної позиції)	1,33	0,71	1,18	1,32	0,7
LCR _{ВВ} (норматив коефіцієнта покриття ліквідністю за всіма валютами)	268,26	278,23	258,85	34,01	462,83
LCR _{ІВ} (норматив коефіцієнта покриття ліквідності в іноземній валюті)	307,11	218,18	200,36	260,14	266,09
NSFR(норматив коефіцієнта чистого стабільного фінансування)	0	0	156,57	182,24	185,21

Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою та норматив загальної суми інвестування менші встановленої норми, і з кожним роком він скорочується, що свідчить про відсутність інвестиційної діяльності банку.

Узагальнюючи результати дослідження, необхідно зазначити те, що більшість нормативів стабільності функціонування АТ «ПриватБанк» виконуються, що позитивно впливає на фінансову стійкість та платоспроможність комерційного банку.

Аналіз фінансової стійкості АТ «ПриватБанк» відображається через декілька ключових аспектів:

1. рентабельність: протягом трьох років банк продемонстрував значне зростання рентабельності активів та власного капіталу. Це свідчить про ефективне використання ресурсів та здатність банку генерувати прибуток;

2. ліквідність: загальна ліквідність банку значно зросла протягом останніх років, що вказує на його здатність забезпечити необхідні ресурси для здійснення операцій та виконання фінансових зобов'язань;

3. капіталізація: коефіцієнт забезпеченості власним капіталом залишається на прийнятному рівні, що свідчить про стабільність фінансової позиції банку та його здатність витримувати можливі фінансові ризики;

4. ефективність управління активами: зростання розміру чистих активів свідчить про позитивні тенденції у фінансовому стані та розвитку банку, що може бути відображенням ефективного управління активами;

5. прибутковість: чистий прибуток АТ «ПриватБанк» також значно зріс протягом аналізованого періоду, що свідчить про успішність стратегії та діяльності банку на ринку [21].

Фінансову стійкість АТ «ПриватБанк» варто аналізувати не лише за допомогою нормативів, а й за допомогою коефіцієнтів стійкості банку, які відображені у таблиці 4.2.

Таблиця 4.2 – Аналіз фінансової стійкості АТ «ПриватБанк» за 2019-2023рр.

Показники	Формула	Рік				
		2019	2020	2021	2022	2023
K1 (Коефіцієнт надійності)	$(A-3)/A$	17,61	13,81	16,6	10,69	12,48
K2 (Коефіцієнт фінансового важеля)	$BK/(A-BK)$	21,37	16,02	19,90	11,97	14,26
K3 (Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів)	BK/A	17,61	13,81	16,60	10,69	12,48
K4 (Мультиплікатор капіталу)	A/BK	569	724,14	602,4	935,45	801,46

Коефіцієнт надійності банку за період 2019-2023 показує, що у 2019-2021 роках банк мав позитивний коефіцієнт надійності, але він зменшувався з плином часу. У 2022 та 2023 роках цей показник став скорочуватися, що вказує на те, що

обсяги зобов'язань банку зростають, що може бути ознакою фінансових проблем. Коефіцієнт надійності (K1) показує, наскільки банк стійкий до фінансових ризиків. Значення K1 зменшується з 2019 по 2023 рік, що може свідчити про зменшення стійкості банку до фінансових ризиків протягом цього періоду.

Коефіцієнт фінансового важеля (K2) вказує на рівень використання фінансового плеча банком. Значення K2 також зменшується протягом років, що може вказувати на зменшення залежності банку від запозичених коштів.

Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів (K3) вказує на те, яка частина активів банку фінансується за рахунок власного капіталу. Значення K3 зменшується з 2019 по 2023 рік, що може вказувати на збільшення залежності банку від зовнішніх джерел фінансування.

Мультиплікатор капіталу (K4) вказує на те, скільки грошей може бути залучено банком для кожної одиниці власного капіталу. Значення K4 немає сталої тенденції.

Можливість банку АТ «ПриватБанк» виконувати свої фінансові зобов'язання перед клієнтами, інвесторами, кредиторами, акціонерами та іншими контрагентами у аналізованих періодах залежить від його рівня ліквідності. Основні показники представимо у таблиці 4.3 .

За аналізований період коефіцієнт високоліквідних активів зріс на 0,089, що свідчить про зростання кількості високоліквідних ресурсів для ефективної роботи банку, що може призвести до збільшення клієнтів та ресурсів банку.

Показник поточної ліквідності за 2019-2023 рр. скоротився з 0,477 до 0,425. Зменшення даного показника вказує на скорочення ліквідних активів. Коефіцієнт загальної ліквідності з 2019 р. по 2023 р. збільшився на 0,012, що є позитивним явищем, адже зростання загальної ліквідності свідчить про можливість банку розраховуватися за своїми зобов'язаннями.

Коефіцієнт ресурсної ліквідності мав тенденцію до зменшення. Натомість коефіцієнт генеральної ліквідності за аналізовані роки зріс на 0,087.

Коефіцієнт стабільності депозитної бази банку має негативну тенденцію. З 2019р. по 2023р. показник скоротився на 2,058.

Таблиця 4.3 – Аналіз показників ліквідності АТ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

Показники	Роки					Відхилення 2023 р. до 2019 р.
	2019	2020	2021	2022	2023	
Коефіцієнт високоліквідних активів	0,111	0,180	0,151	0,158	0,200	0,089
Поточна ліквідність	0,477	0,502	0,318	0,419	0,425	-0,052
Коефіцієнт загальної ліквідності зобов'язань банку	1,045	1,123	1,072	1,110	1,057	0,012
Коефіцієнт ресурсної ліквідності зобов'язань	0,934	0,936	0,915	0,946	0,853	-0,081
Коефіцієнт ліквідного співвідношення наданих кредитів і залучених депозитів	0,217	0,360	0,256	0,290	0,364	0,147
Коефіцієнт генеральної ліквідності зобов'язань	0,126	0,207	0,180	0,180	0,213	0,087
Коефіцієнт стабільності депозитної бази	4,804	2,866	3,905	3,444	2,746	-2,058

Отже, за даними таблиці 4.3 можна зазначити, що банк має високі показники ліквідності і це обумовлює можливості погашення поточних зобов'язань за рахунок ліквідних активів та сформованих ресурсів.

Ділова активність комерційного банку визначається його здатністю залучити необхідний обсяг коштів і найбільш ефективно їх розмістити. Основними показниками ділової активності банку на фінансовому ринку є показники, які дозволяють розкрити можливості та орієнтири банківської політики в контексті залучення ресурсів банку та їх раціонального використання у формуванні активів банку (табл. 4.4).

Аналізуючи таблицю 4.4, можемо відзначити, що коефіцієнт активності залучення і запозичення коштів на 2023 р. становить 0,893, що на 0,006 більше ніж у 2019 р., це свідчить про ефективну фінансову діяльність банку.

Високі показники за аналізований період мають коефіцієнти активності залучення строкових депозитів та активності залучення депозитів до запитання, зростання даних показників обумовлює приріст ділової активності банку.

Таблиця 4.4 – Аналіз показників ділової активності АТ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

Показники	Роки					Відхилення
	2019	2020	2021	2022	2023	
Коефіцієнт активності залучення і запозичення коштів	0,887	0,824	0,862	0,834	0,893	0,006
Коефіцієнт активності залучення депозитів	0,937	0,943	0,948	0,972	0,978	0,041
Коефіцієнт активності залучення строкових депозитів	0,822	0,744	0,816	0,795	0,805	-0,017
Коефіцієнт активності залучення депозитів до запитання	0,203	0,227	0,314	0,322	0,407	0,204
Коефіцієнт активності залучення коштів банків	0	0,088	0,066	0,065	0,192	0,192
Коефіцієнт продуктивного використання ділових активів	0,828	0,772	0,789	0,789	0,762	-0,067
Коефіцієнт інвестицій у кредитний портфель	3,592	1,777	2,790	2,374	1,407	-2,185

Коефіцієнт продуктивного використання ділових активів за 2019-2023 рр. має тенденцію до зниження. Також за аналізовані роки зменшився і коефіцієнт інвестицій у кредитний портфель.

Загальною тенденцією можна вважати зменшення стійкості банку та його залежності від власного капіталу протягом років. Це може бути зв'язано з різними факторами, такими як зміни в економічних умовах, рішення управління або стратегічні перетворення в діяльності банку.

В таблиці 4.5 показано SWOT аналіз щодо фінансової стійкості АТ «ПриватБанк».

Слід зазначити, що хоча АТ «ПриватБанк» має значні переваги, такі як великий обсяг активів та широка клієнтська база, він також стикається з внутрішніми та зовнішніми викликами, які вимагають уважного управління та стратегічного планування для забезпечення стабільності та успішності у майбутньому.

Таблиця 4.5 – SWOT-аналіз фінансової стійкості АТ «ПриватБанк»

Сильні сторони (Strengths)	Можливості (Opportunities)
<p>1. Великий обсяг активів: АТ "ПриватБанк" має значний розмір активів, що свідчить про його масштабність та здатність забезпечувати різноманітні банківські послуги.</p> <p>2. Стабільна рентабельність: банк продемонстрував стабільний ріст рентабельності активів та власного капіталу, що свідчить про ефективне управління фінансовими ресурсами.</p> <p>3. Широка клієнтська база: АТ "ПриватБанк" є лідером на ринку та має велику кількість клієнтів, що забезпечує стабільність та надійність його діяльності.</p>	<p>1. Розширення ринкової діяльності: АТ "ПриватБанк" може використовувати свою стабільність та ресурси для розширення географії своєї діяльності та введення нових банківських послуг.</p> <p>2. Використання цифровізації: запровадження новітніх технологій та інновацій у банківську діяльність може поліпшити ефективність обслуговування клієнтів та забезпечити конкурентні переваги.</p> <p>3. Розвиток нових продуктів: впровадження нових банківських продуктів та послуг може привернути нових клієнтів та збільшити прибутковість банку.</p>
Слабкі сторони (Weaknesses)	Загрози (Threats)
<p>1. Зменшення капіталізації: незважаючи на позитивні тенденції у фінансовому стані, банк відзначив зменшення власного капіталу, що може вплинути на його здатність витримувати фінансові ризики.</p> <p>2. Високий ризик невиклат: збільшення обсягу кредитів та заборгованості клієнтів може збільшити ризик невиклат, особливо в умовах економічної нестабільності.</p> <p>3. Залежність від рівня кредитного портфеля: великий обсяг кредитів може зробити банк вразливим до недоброякісних позик, що може негативно позначитися на його фінансовому стані.</p>	<p>1. Фінансова нестабільність: погіршення економічних умов або фінансова криза може негативно вплинути на фінансову стабільність банку та призвести до збільшення ризиків.</p> <p>2. Конкуренція: сильна конкуренція на банківському ринку може підірвати позиції банку та зменшити його ринковий частку, особливо з урахуванням наявності іноземних та місцевих конкурентів.</p> <p>3. Зміни у законодавстві: зміни у банківському та фінансовому законодавстві можуть вплинути на умови функціонування банку та змінити його ділові можливості.</p>

У контексті розвитку корпоративного управління у АТ КБ «ПриватБанк» виникають проблеми, пов'язані з контролем за поточною діяльністю керівного складу банку. Однією з таких проблем є незалежність органів контролю, які відповідальні за перевірку діяльності органів управління фінансовою установою. Важливою складовою вирішення цієї проблеми є розмежування компетенції, повноважень і відповідальності, а також налагоджена система інформаційного обміну між підрозділами для ефективного виконання їх обов'язків. Ця система передбачає процедури ознайомлення з внутрішніми нормативними документами,

включаючи законодавство та зміни в ньому, інформування про підозрілі операції, а також можливість зворотного зв'язку для отримання необхідної інформації та консультацій відповідно до вимог підрозділів-кураторів.

Мета проведення консультацій з питань фінансового моніторингу в АТ «ПриватБанк» полягає у забезпеченні ефективної координації та взаємодії всередині банку та у мінімізації необґрунтованих ризиків. Такі консультації також спрямовані на забезпечення необхідної гнучкості у процесі прийняття рішень з питань фінансової безпеки.

Вони проводяться у випадках, коли це передбачено порядками взаємодії під час впровадження заходів щодо фінансової безпеки для загальних клієнтів або контрагентів, коли участь у операціях може порушити законодавство та внутрішні стандарти, або коли заходи з фінансової безпеки передбачають відступ від установлених стандартів та можуть вплинути на інтереси банку в цілому.

Загальна система моніторингу та контролю АТ «Приватбанк» відображена на рис. 4.1.

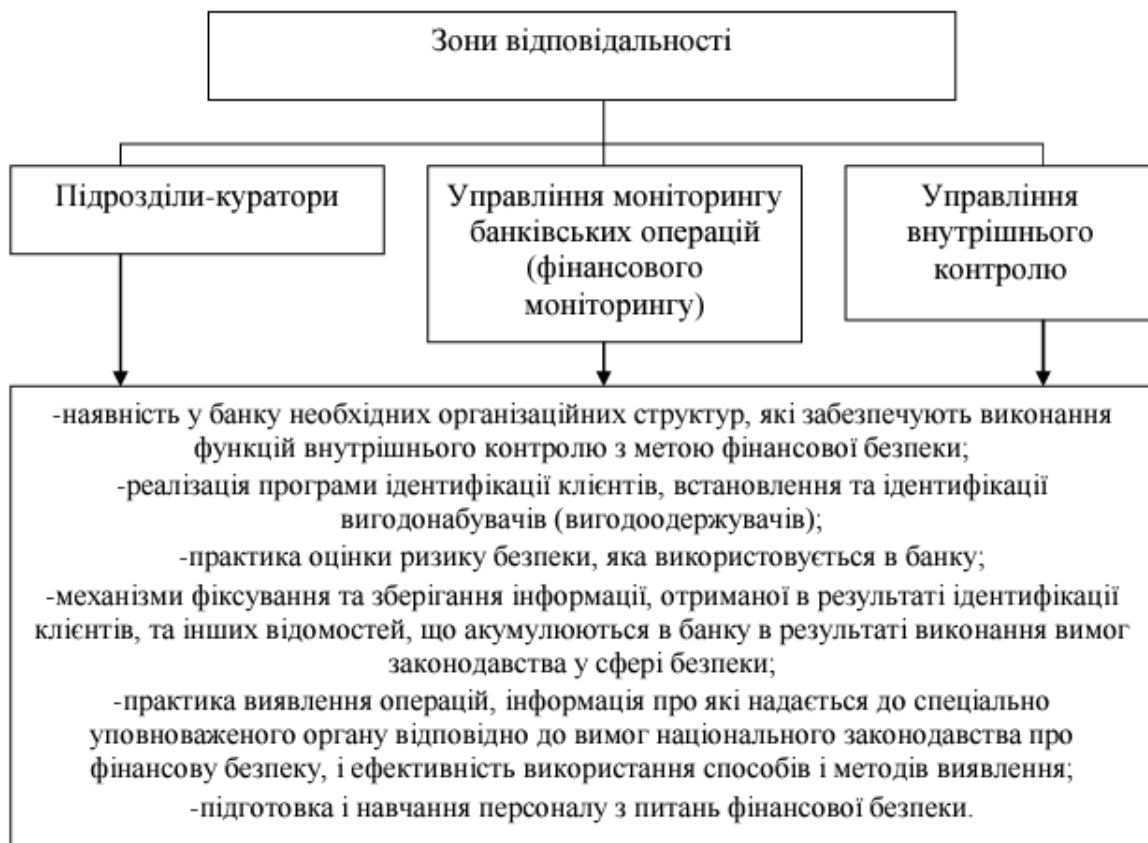

Рисунок 4.1 – Система моніторингу та контролю АТ «Приватбанк» [16]

Для АТ «ПриватБанк» система фінансового моніторингу вимагає наявності кваліфікованих фахівців, які мають високий рівень експертизи у протидії легалізації злочинних доходів. Ці спеціалісти відповідають за якісне управління системою та регулярно навчають персонал банку, який безпосередньо обслуговує клієнтів, і надають оперативні та інформативні консультації. Отже, критерії ефективності цієї системи можна розділити на дві групи.

Перша - базові критерії, що включають результативність, дієвість, доцільність та економічність.

Друга група - додаткові критерії, які впливають із принципів фінансового моніторингу, такі як законність, гласність, об'єктивність, компетентність, обов'язковість, всеосяжність і регулярність, системність і інтеграція, оптимальність та адаптивність, точність та дотримання професійної етики.

Основні параметри, такі як результативність, дієвість, доцільність та економічність, є ключовими оціночними критеріями для загальної ефективності фінансового моніторингу (табл. 4.1).

Таблиця 4.1 – Характеристика базових критеріїв ефективності фінансового моніторингу в управлінні фінансовою стійкістю АТ «Приватбанк» [17]

Критерій	Характеристика
Результативність	здатність приносити позитивний результат, відносно більший в порівнянні з попередніми періодами
Дієвість	здатність контролюючих суб'єктів фінансового моніторингу забезпечити своєчасне та повне виконання підконтрольним суб'єктом фінансового моніторингу (клієнтом банку) вимог, вказівок і рекомендацій
Доцільність	здатність запобігати та протидіяти використанню банку в процесі легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму
Економічність	мінімізація усіх видів витрат на організацію та функціонування системи фінансового моніторингу

Проте остаточний висновок про ефективність системи фінансового моніторингу є вельми суб'єктивним, оскільки він виходить із оцінки різних компонентів системи та їхнього успішного функціонування. Таким чином, разом з додатковими критеріями, ефективність окремих елементів системи також може

слугувати критеріями для оцінки загальної ефективності фінансового моніторингу.

У цьому контексті важливо розробити систему критеріїв ефективності для контролюючих суб'єктів, контрольних заходів, інформаційного, нормативно-методичного, технічного та технологічного забезпечення, а також управління ризиками легалізації доходів та фінансування тероризму. Після визначення цих критеріїв, наступним кроком в оцінці ефективності буде розробка відповідних показників, які дозволять зробити висновок про ефективність фінансового моніторингу за кожним критерієм.

Загалом, наявні показники свідчать про позитивну фінансову стійкість АТ «ПриватБанк» та його успішну діяльність на фінансовому ринку. Однак, необхідно враховувати потенційні ризики та забезпечувати відповідний рівень управління фінансовими ресурсами для подальшого збереження стабільності та успішності.

5 Напрями підвищення рівня фінансової стійкості банку

В сучасних умовах глобальної економічної нестабільності та постійних змін на фінансових ринках, питання фінансової стійкості стає вкрай важливим для банківських установ. Одним із ключових завдань управління банківськими ресурсами є забезпечення стійкості фінансової системи та збереження надійності банківських установ у всіх умовах.

В контексті цього завдання виникає потреба у вивченні та розробці напрямів підвищення рівня фінансової стійкості банку. Ці напрямки включають в себе комплексні стратегії та заходи, спрямовані на зміцнення фінансового забезпечення та зниження ризиків, що можуть вплинути на стабільність банківської діяльності.

На рисунку 5.1 представлено основні напрями підвищення рівня фінансової стійкості.

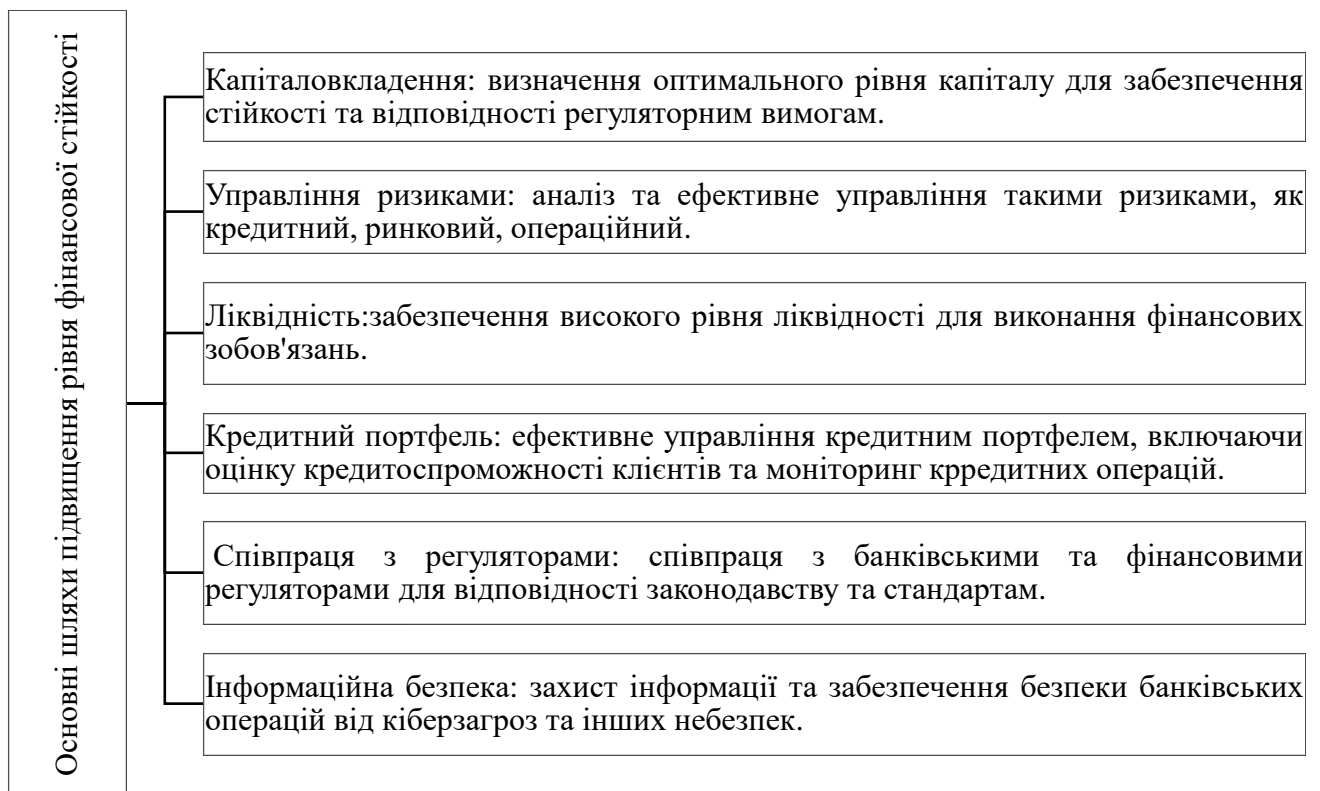

Рисунок 5.1 – Напрями підвищення рівня фінансової стійкості [37]

Для зміцнення фінансової стійкості банку потрібно збільшувати його доходи, насамперед прибутку який виступає джерелом збільшення власного капіталу. Операційна дохідність банку залежить від норми прибутку по активних операціях, величини й структури активів, розміру плати за надані послуги. Для забезпечення збільшення дохідності АТ «ПриватБанк» та підвищення його фінансової стійкості важливе значення має кількісна та якісна оцінка всіх джерел доходів, з метою визначення вигідних для банку напрямів здійснення операцій. Збільшенню дохідності банку, крім підвищення прибутку, сприяє скорочення витрат банку на його обслуговування, це вимагає здійснення постійного аналізу витратності банківських операцій та послуг і визначення можливостей їх зменшення, що позитивно впливає на фінансову стійкість та стабільність банку (рис. 5.2).

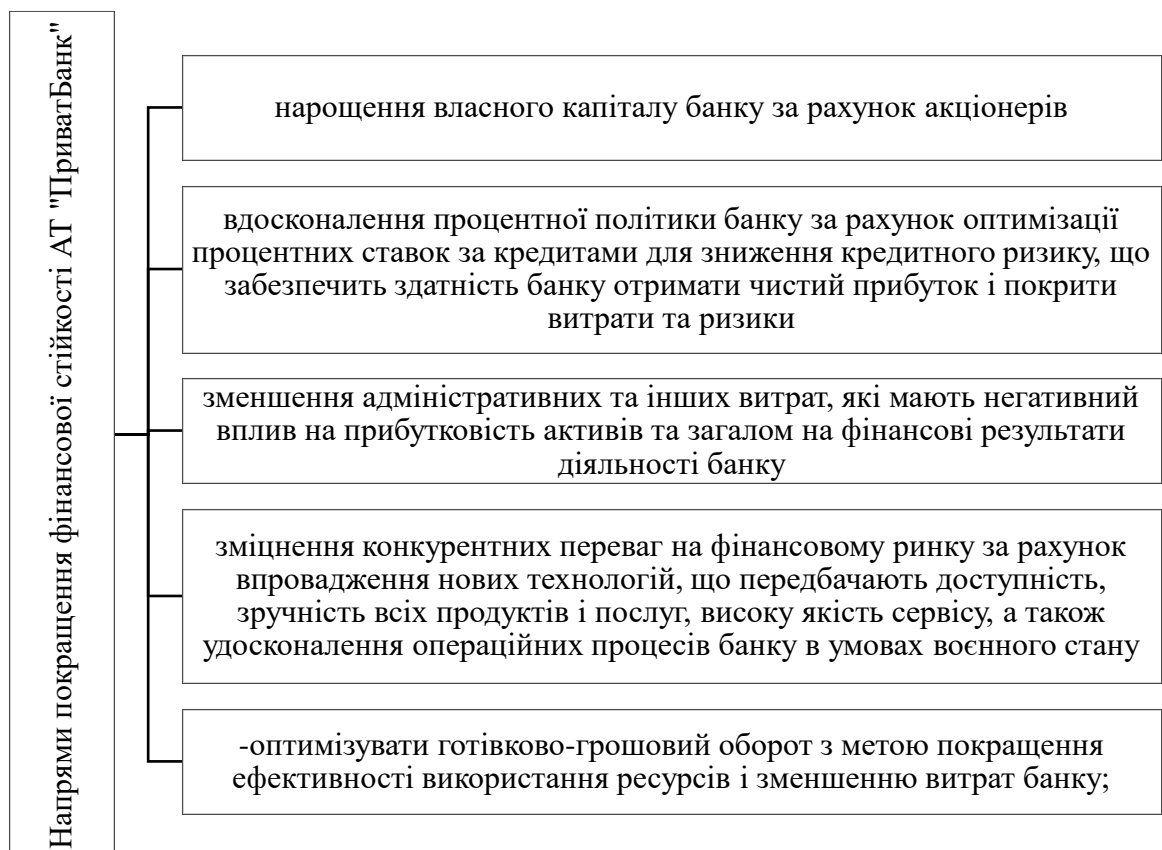

Рисунок 5.2 – Напрями покращення фінансової стійкості АТ «Приватбанк» [9]

Для забезпечення належного рівня капіталізації банки мають прямувати до збільшення власного капіталу за рахунок зовнішніх джерел, особливо наступними способами: емісія акцій; емісія боргових зобов'язань (субординований борг); продаж активів, оренда нерухомості.

Кожний із наведених варіантів має свої плюси та мінуси, тому, використовуючи один із них, банку слід ефективно проаналізувати ефективність їх застосування.

Рівень ефективності діяльності АТ «Приватбанк» та обсяг його операцій в значній мірі залежать від обсягу ресурсів, якими володіє банк. Основна частина цих ресурсів формується завдяки залученню коштів від клієнтів. Управління ресурсами банку охоплює як стратегічне, так і тактичне планування, які враховують залучення ресурсів на обіговій основі та організацію депозитного процесу.

В певному контексті депозитна політика банку визначає його стратегію та тактику управління ресурсами, спрямовану на планування та організацію ресурсного процесу. Таким чином, для покращення та зміцнення фінансової стійкості АТ «Приватбанк» необхідно чітко визначити основні етапи формування ресурсів та здійснювати контроль за ресурсною базою банку.

Портфельне планування банку показано на рис. 5.3.

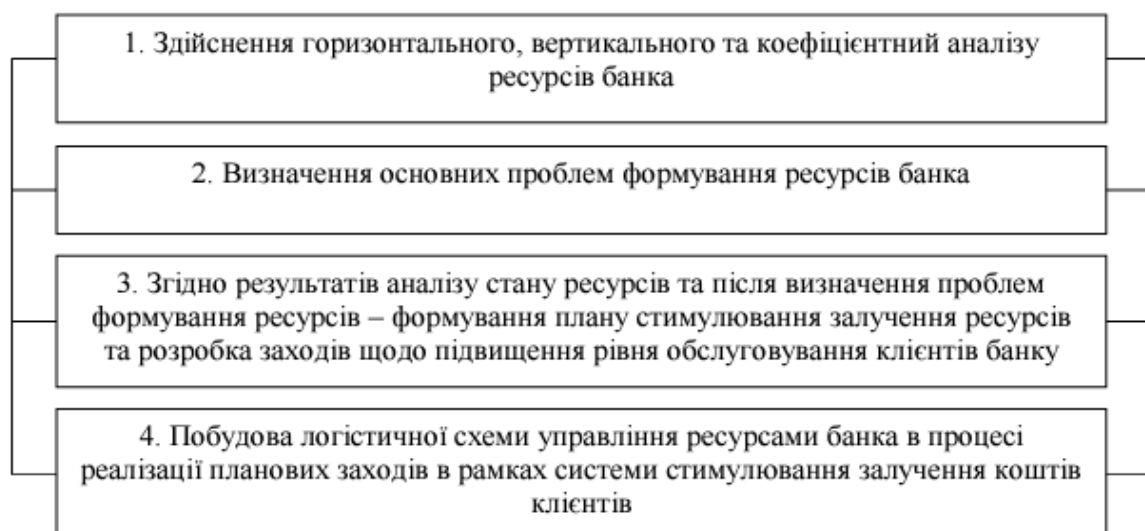

Рисунок 5.3 – Портфельне планування формування ресурсів АТ «Приватбанк» [3]

Отже, на підставі аналізу ресурсів АТ КБ «Приватбанк», проведеного у попередньому розділі, можна виділити основні проблеми, пов'язані з повертанням депозитних ресурсів банком, і визначити шляхи їх вирішення (табл. 5.1).

Таблиця 5.1 – Проблеми залучення ресурсів та шляхи їх вирішення для АТ «Приватбанк» [20]

Проблеми	Шляхи вирішення
1. Розробка депозитної політики, привабливої для клієнтів, з одного боку, та прибуткової для банку - з іншого:	Розробка простих і зрозумілих споживачу депозитних продуктів, які б не потребували значних витрат з боку банку; врахування інтересів певного сегмента споживачів, на який орієнтується банківська установа; Розвиток новітніх банківських технологій, поліпшення якості обслуговування банком клієнтів. Використання широкої номенклатури депозитних послуг, а також застосування сучасних технологій їх розробки.
2. Формування довіри у потенційного клієнта:	Створення непорушної репутації у сфері бізнесу; Забезпечення фінансової міцності та надійності банку; Систематичне дослідження потреб та вимог вкладників - як юридичних, так і фізичних осіб, надання найзручніших форм депозитного обслуговування для максимальної ефективності.
3. Підвищення зацікавленості індивідуальних осіб у розміщенні своїх коштів на вкладних рахунках:	Переосмислення стратегії залучення ресурсів та їх диверсифікація; Впровадження передових організаційних моделей для управління депозитними рахунками клієнтів; Активне використання можливостей комплексного обслуговування клієнтів, що передбачає надання індивідуальних послуг в додаток до основних депозитних продуктів.
4. Використання цінних методів залучення ресурсів	Створення банком ефективної процентної стратегії, спрямованої на приваблення та тривале утримання коштів населення на їх депозитних рахунках.
5. Використання нецінових методів залучення ресурсів	Поширення реклами; покращення якості обслуговування клієнтів; розширення асортименту депозитних послуг; надання комплексного обслуговування; введення додаткових варіантів послуг по депозитам; розвиток мережі відділень; залучення досвідчених менеджерів з розробки та впровадження пакетів депозитних послуг.

Заплановані заходи, які можна рекомендувати для підвищення ефективності системи мотивації приваблення вкладів у АТ «Приватбанк» та підвищення рівня обслуговування клієнтів, включають наступне: По-перше, ініціативи, спрямовані на розширення ресурсної бази, орієнтовані на збереження провідної позиції банку на ринку залучення коштів та зусиль для підвищення довіри вкладників до банку.

По-друге, заплановані заходи щодо розширення ресурсної бази АТ «Приватбанк» щодо юридичних осіб.

Зменшення кредитного ризику може стати ефективним засобом захисту від непередбачуваних втрат для АТ «Приватбанк». Кредитне страхування дозволяє компенсувати майнові збитки, що можуть виникнути внаслідок невиконання або неналежного виконання позичальником своїх зобов'язань за кредитним договором. Основні форми кредитного страхування включають страхування самого кредиту (страхування кредитора) та страхування забезпечення кредиту (ковенантне страхування). Також варто розглянути використання кредитних деривативів, таких як кредитно-дефолтні свопи, свопи на сукупний дохід та «пакетні» свопи, щоб передати кредитний ризик іншим фінансовим установам.

Щодо підвищення рівня фінансової стійкості АТ «Приватбанк», можна визначити ряд напрямків дій. У сфері фінансів, банк може уникнути кредитного ризику та оптимізувати кредитний процес, збільшити прибуток і зменшити витрати. Особливу увагу слід звернути на розвиток нових банківських продуктів та стратегічне залучення та утримання клієнтів. У внутрішніх процесах банку, важливо оптимізувати грошові резерви та кредитну політику, а також покращити бізнес-процеси та обслуговування клієнтів. Навчання та розвиток персоналу банку також може сприяти підвищенню фінансової стійкості шляхом залучення кваліфікованих працівників та підвищення рівня їхньої компетентності.

Для посилення основних напрямів підвищення фінансової стійкості можна застосовувати такі методи, як:

- обмежити кількість позичальників однією юридичною особою або групою осіб. Обмежити видачу великих кредитів на довгі строки та підтримувати малі кредити на короткі строки;
- страхування кредитів на випадок неплатоспроможності банку внаслідок воєнного стану. Страхування ризику неповернення кредитів та прирівняних до них зобов'язань;
- впровадити програму лояльності для юридичних осіб з метою заохочення стабільних залишків на поточних рахунках. Надавати послуги та операції, які дають можливість клієнтам отримувати відповідні відсоткові бонуси та інші можливості;

- застосовувати індивідуальний підхід до кожного позичальника при оцінці його фінансового стану;
- розширення спектру фінансових коефіцієнтів для перевірки фінансового стану клієнтів. Відбір та розробка фінансових показників для комплексного аналізу потенційних позичальників.
- програми кредитування стартапів. Детальна оцінка бізнес-проектів з урахуванням усіх аспектів, таких як ризик, строки погашення та прибуток від кредитування суб'єкта господарювання.
- вдосконалення маркетингової політики. Систематична реклама в ЗМІ та інтернеті, прес-конференції, розповсюдження рекламних буклетів, надання додаткової інформації про банківські програми, робота з існуючими клієнтами, мотивування персоналу на залучення нових клієнтів, благодійні акції.
- використання цінових методів залучення коштів. Формування банками відповідної процентної політики, спрямованої на залучення та утримання коштів населення на депозитних рахунках.
- використання нецінових методів залучення коштів. Для цього необхідно підвищити якість реклами, покращити якість обслуговування клієнтів, розширити асортимент та комплексність депозитних послуг, додати більше видів депозитних послуг, розширити філіальну мережу, залучити досвідчений менеджмент, який володіє навичками розробки та впровадження пакетів депозитних послуг.

Підсумовуючи, варто зазначити, що АТ «ПриватБанк» має достатній рівень фінансової стійкості, проте недостатньо захищений від впливу зовнішніх факторів, зокрема погіршення загального стану економіки та викликані цим диспропорції на ринку банківських послуг. Загалом, на забезпечення фінансової стійкості банку в середньостроковій перспективі, суттєво впливатимуть зовнішні фактори. Тому важливого значення набуває ефективність ресурсної політики АТ «ПриватБанк» та внутрішні процедури управління активами банку і його ризиками.

ВИСНОВКИ

Фінансова стійкість банку є ключовою складовою його успішного функціонування та впливає на стабільність всього фінансового ринку. Висновуючи з проведеного аналізу, можна визначити, що економічна сутність фінансової стійкості банку полягає в його здатності ефективно управляти ресурсами та ризиками, забезпечувати надійність фінансових операцій та здійснювати стабільну діяльність у всіх умовах ринкової нестабільності.

Фактори, які впливають на фінансову стійкість банку, включають рівень капіталізації, ефективність управління активами та пасивами, якість кредитного портфеля, ліквідність, а також організаційну та комерційну стратегії банку. Крім того, важливими є ефективність управління ризиками, стабільність фінансової політики та відповідність вимогам регуляторів. Урахування цих факторів та вдосконалення відповідних стратегій управління дозволять банкам зберегти та зміцнити свою фінансову стійкість, забезпечуючи стабільність їхньої діяльності та довіру клієнтів і вкладників. Таким чином, розвиток фінансової стійкості банків сприятиме стабільності фінансової системи в цілому, що є важливою передумовою для економічного зростання та процвітання суспільства.

Оцінка фінансової стійкості банківської установи є критично важливою для забезпечення стабільності та надійності банківської системи загалом. Вона дає змогу банкам самостійно оцінити свій стан, регуляторам – здійснювати ефективний нагляд за їхньою діяльністю, а інвесторам – приймати обґрунтовані рішення щодо вкладень.

ПриватБанк, завдяки своїй фінансовій стабільності, широкій мережі відділень та стратегічному фокусу на цифрових інноваціях, залишається ключовим гравцем на банківському ринку України. Його діяльність значно впливає на фінансово-економічний розвиток країни, забезпечуючи надійні банківські послуги для мільйонів українців.

За останні роки спостерігається значне зростання всіх основних показників АТ «Приват банку». Найбільш помітним є збільшення грошових коштів та їх еквівалентів та коштів в інших банках, що вказує на збільшення ліквідності банку та його активності на ринку фінансових послуг. Негативне відхилення показників кредитів та заборгованості клієнтів та основних засобів може вказувати на зміни в стратегії управління балансом та розміщенням активів банку. Загальна динаміка показників свідчить про стабільний розвиток банку та його позиції на ринку.

Загальний аналіз фінансової стійкості АТ «ПриватБанк» свідчить про його високий рівень стабільності та успішності на фінансовому ринку. Протягом аналізованого періоду банк продемонстрував значне покращення ключових показників, таких як рентабельність активів та власного капіталу, загальна ліквідність та чистий прибуток. Це свідчить про ефективне управління ресурсами, здатність банку генерувати прибуток та забезпечувати необхідну ліквідність для здійснення операцій. Крім того, стабільність коефіцієнта забезпеченості власним капіталом свідчить про високий рівень капіталізації та здатність банку витримувати фінансові ризики. Зростання розміру чистих активів також свідчить про успішну стратегію та розвиток банку на фінансовому ринку.

В результаті впровадження визначених етапів портфельного планування депозитних ресурсів АТ «Приватбанк» спостерігається підвищення ефективності діючої депозитної політики банку. Крім того, в рамках цієї моделі необхідна чітка послідовність дій з розробки та функціонування, яка базується на принципах економічної доцільності та узгодженості цілей управління загальними ресурсами банку.

З метою зниження рівня ризиків під час управління фінансовою стійкістю АТ «Приватбанк» необхідно впровадити складання сигнальної карти ризиків на основі результатів кожної фінансової операції. Це дозволить посилити ефективність фінансового контролю, що стає об'єктивною необхідністю, оскільки сучасні банки постійно діють в умовах гострої конкуренції за ринки фінансових ресурсів та сфери вкладення капіталу. Для ефективного управління ресурсною базою АТ «Приватбанк» також необхідна чітка послідовність дій з розробки та

функціонування. Таким чином, в роботі запропоновані окремі етапи оптимізації депозитної політики АТ «Приватбанк», що ґрунтуються на принципах економічної доцільності та узгодженості стратегічних та тактичних цілей управління ресурсами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Батковський В. А. Рейтингова оцінка діяльності банків. *Науковий вісник*. 2018. № 5. С. 145–150.
2. Бобиль В. Використання показників рівня якості управління ризиками в процесі оцінювання фінансового стану банку URL: http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/2081/1/Bobyl_11.pdf.
3. Богун М. М. Управління фінансовою стійкістю банків як невід’ємною складовою національної економіки України. *Економіка та підприємництво*. 2021. № 46. С. 73–85.
4. Бодрецький М. В. Принципи планування відновлення діяльності банку та фінансування в кризових ситуаціях. *Економічні студії*. 2020. № 4. С. 7-12.
5. Вінниченко О. В., Громакова В. В. Теоретичні аспекти фінансової стійкості банку. *Бізнес Інформ*. 2020. № 5. С.375-381.
6. Волкова В. В., Верницький Б. В. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості банку. *Фінанси, облік, банки*. 2018. № 1. С. 48–56.
7. Вольська С. П. Порівняльна характеристика методів оцінювання фінансової стійкості банку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2019. №10. С. 178-181.
8. Гарбар Є.С. Фактори впливу на фінансову стійкість банку в умовах нестабільного економічного середовища. *Науковий вісник Ужгородського університету Серія "Економіка"*. 2018. №1 С. 184-187.
9. Гудзь Ю. Ф., Кондакова Ю. Б. Формування фінансової стійкості комерційного банку. *Молодий вчений*. 2018. № 12. С. 605–608.
10. Грушко В. І. Системна модель аналізу фінансової стійкості комерційного банку. *Фінанси України*. 2021. № 12. С. 20-28.

11. Дзюблюк О.В. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія / О. В. Дзюблюк, В. В. Корнєєв, В. І. Міщенко та ін.; за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2018. 298 с.
12. Дзюблюк О. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи : монографія / О. В. Дзюблюк, Р. В. Михайлюк. Тернопіль : Терно-граф, 2019. 316 с.
13. Довгаль Ю.С., Чамара Р.О. Сутність фінансової стійкості комерційного банку та ефективні шляхи її забезпечення. *Економічний вісник*. 2020. №5 С. 59-66
14. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. Львів : «Львівська політехніка», 2019. 714 с.
15. Золковер А.О., Гуменюк А.О. Методи забезпечення фінансової стійкості комерційних банків. *International scientific journal*. 2018. № 2. С. 32-35.
16. Івасів І., Гарбар Є. Фінансова стійкість банків в умовах високої волатильності ринків. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2018. № 2. С. 47–55.
17. Ключко Л. А. Фінансова стійкість банків: теорія та методика оцінки : монографія. Ірпінь : Національний університет державної податкової служби України, 2019. С. 104-111.
18. Основні компоненти рейтингової системи CAMELS. URL: https://pidru4niki.com/15780615/bankivska_sprava/osnovni_komponenti_reytingovoyi_sistemi_camels.
19. Кузнецова А. Я., Погореленко Н. П. Механізм забезпечення фінансової стабільності банківської системи України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. №2. С. 37-47
20. Нікольчук Ю. М., Лопатовська О. О. Організаційно-економічний механізм управління фінансовою стійкістю комерційного банку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 1. С. 217-221.

21. Офіційний сайт АТ «ПриватБанк». URL: <https://privatbank.ua/> (дата звернення: 14.05.2024).
22. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>. (дата звернення: 14.05.2024).
23. Русіна Ю.О., Легейда А.Г. Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку. *International scientific journal*. 2019. № 2. С. 87-90.
24. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. *Ефективна економіка*. 2021. № 3. С. 1–9.
25. Смиковська А. С., Глушко В. І. Фінансова стійкість банку, її оцінка та шляхи підвищення. *Економічний вісник*. 2021. С. 351–355.
26. Турчин Н. Б. Економічна сутність та функціональне значення банківських рейтингів. *Національний лісотехнічний університет України. Науковий вісник*. 2007. №. 17.6. С. 212-217.
27. Фінансова звітність за 2019 р. АТ «ПриватБанк». URL: <https://static.privatbank.ua/files/Richnij+zvit+za+2019rg..pdf> (дата звернення: 15.05.2024).
28. Фінансова звітність за 2020 р. АТ «ПриватБанк». URL: <https://static.privatbank.ua/files/Фінансова%20звітність-30102020.pdf> (дата звернення: 15.05.2024).
29. Фінансова звітність за 2021. АТ «ПриватБанк». URL: https://static.privatbank.ua/files/28102022_konsolid_short_zvtit_31032022.pdf (дата звернення: 15.05.2024).
30. Фінансова звітність за 2022 р. АТ «ПриватБанк». URL: https://static.privatbank.ua/files/28102022_zvit_shotr_end_31032022.pdf (дата звернення: 15.05.2024).
31. Фінансова звітність за 2023 р. АТ «ПриватБанк». URL: https://static.privatbank.ua/files/PB_ConsUkr_25052023_MainForms-2_signed_all.pdf (дата звернення: 15.05.2024).

32. Черничко С. Ф., Черничко С. С., Пелехач І. І. Банківський сектор економіки України: огляд основних тенденцій і перспектив розвитку. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2019. №2. С.182-189
33. Чхеайло А., Кухар Д. Фінансова стійкість та стабільність банку в сучасних умовах воєнного стану. *Науково-виробничий журнал*. 2022. № 3. С. 7–15.
34. Шевцова О., Горбунова Ю. Управління фінансовою стійкістю банку. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2022. № 4. С. 104–111.
35. Шіллер Р. І. Фінансова стійкість комерційного банку та шляхи її зміцнення К.: Наук. думка, 2018. 158 с.
36. Юрчишена Л.В., Подолян С.В. Оцінка фінансової стійкості комерційного банку. *Регіональна бізнес-економіка та управління*. 2020. № 3. С. 72-79.
37. Chmutova I., Biliaieva V. Indicators of Financial Stability of the Ukrainian Banking System. *International Journal of Managerial Studies and Research*. Sheridan, 2015. Vol. 3, Issue 7. pp. 95–103.
38. Cihak M. Bank Profitability and Financial Stability. *International Monetary Fund*. 2019. P. 2–50.
39. Ruza, C., de la Cuesta-González, M., & Paredes-Gazquez, J. Banking system resilience: an empirical appraisal. *Journal of Economic Studies*. 2019. №46.

ДОДАТОК А

ФОРМУЛИ РОЗРАХУНКУ ІНДИКАТОРІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ

Таблиця А.1 – Алгоритм розрахунку та економічний зміст показників, що характеризують фінансову стійкість банку

№	Найменування показника	Алгоритм розрахунку за балансом	Економічний зміст показника визначає
1	Коефіцієнт надійності	$K_n = \left(\frac{K}{Z_n} \right)$	Співвідношення власного капіталу (К) до залучених коштів (Z_n). Рівень залежності банку від залучених коштів
2	Коефіцієнт фінансового важеля	$K_{\Phi} = \left(\frac{Z_k}{K} \right)$	Співвідношення зобов'язань банку (З) і капіталу (К), розкриває здатність банку залучати кошти на фінансовому ринку
3	Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів — достатність капіталу	$K_{УК} = \left(\frac{K}{A_{ЗАГ}} \right)$	Розкриває достатність сформованого власного капіталу (К) в активізації та покритті різних ризиків
4	Коефіцієнт захищеності власного капіталу	$K_{ЗК} = \left(\frac{A_K}{K} \right)$	Співвідношення капіталізованих активів (A_K) і власного капіталу (К). Показує, яку частину капіталу розміщено в нерухомість (майно)
5	Коефіцієнт захищеності дохідних активів	$K_{ЗДА} = \left(\frac{K - НА_{Д} - Z_{Б}}{A_{Д}} \right),$ де $НА_{Д}$ — недохідні активи; $A_{Д}$ — дохідні активи; $Z_{Б}$ — збитки	Сигналізує про захист дохідних активів (що чутливі до зміни процентних ставок) мобільним власним капіталом
6	Коефіцієнт мультиплікатора капіталу	$K_{МК} = \left(\frac{A}{K_n} \right)$	Ступінь покриття активів (А) (акціонерним) капіталом (K_n)

Таблиця А.2 – Алгоритм розрахунку та економічний зміст показників, що характеризують ділову активність банку

№	Найменування показника	Алгоритм розрахунку	Економічний зміст показника визначає
а) в частині пасивів			
1	Коефіцієнт активності залучення позичених і залучених коштів	$K_{ЗК} = \left(\frac{З_K}{П_{ЗАГ}} \right)$	Питома вага залучених коштів ($З_K$) у загальних пасивах ($П_{ЗАГ}$)
2	Коефіцієнт активності залучення міжбанківських кредитів	$K_{ЗМБК} = \left(\frac{МБК}{П_{ЗАГ}} \right)$	Питома вага одержаних міжбанківських кредитів (МБК) у загальних пасивах ($П_{ЗАГ}$)
3	Коефіцієнт активності залучення строкових депозитів	$K_{ЗСД} = \left(\frac{Д_{стр}}{П_{ЗАГ}} \right)$	Питома вага строкових депозитів ($Д_{стр}$) у загальних пасивах ($П_{ЗАГ}$)
4	Коефіцієнт активності використання залучених коштів у дохідні активи	$K_{ДА} = \left(\frac{Д_а}{З_K} \right)$	Співвідношення дохідних активів ($Д_а$) і залучених коштів ($З_K$)
5	Коефіцієнт активності використання залучених коштів у кредитний портфель	$K_{КР} = \left(\frac{КР}{З_K} \right)$	Питома вага кредитного портфеля (КР) у залучених коштах ($З_K$)
6	Коефіцієнт активності використання строкових депозитів у кредитний портфель	$K_{ДСКР} = \left(\frac{КР}{Д_С} \right)$	Співвідношення кредитного портфеля (КР) і депозитів строкових ($Д_С$)
б) в частині активів			
1	Коефіцієнт дохідних активів	$K_{ДА} = \left(\frac{А_д}{А_2} \right)$	Питома вага дохідних активів ($А_д$) у загальних активах ($А_2$)
2	Коефіцієнт кредитної активності інвестицій у кредитний портфель	$K_{КРА} = \left(\frac{КР}{А_3} \right)$	Питома вага кредитного портфеля (КР) у загальних активах ($А_3$)
3	Коефіцієнт загальної інвестиційної активності в цінні папери і пайову участь	$K_{ІА} = \left(\frac{ЦПП}{А_3} \right)$	Питома вага портфеля цінних паперів і паїв (ЦПП) у загальних активах ($А_3$)
4	Коефіцієнт інвестицій у дохідних активах	$K_{ІДА} = \left(\frac{ЦПП}{А_д} \right)$	Питома вага інвестицій (ЦПП) у дохідних активах ($А_д$)
5	Коефіцієнт проблемних кредитів	$K_{ПКР} = \left(\frac{КР_{пб}}{КР} \right)$	Питома вага проблемних (прострочених і безнадійних) кредитів ($КР_{пб}$) у кредитному портфелі в цілому (КР)

Таблиця А.3 – Алгоритм розрахунку та економічний зміст показників, що характеризують ліквідність банку

Найменування показника	Алгоритм розрахунку	Економічний зміст показника визначає
Показники ліквідності		
1. Коефіцієнт миттєвої ліквідності	$K_{\text{млп}} = \left(\frac{K_{\text{кр}} + K_{\text{з}}}{D} \right)$	Показує можливість банку погашати «живими» грошми з коррахунків і каси зобов'язання за всіма депозитами (D)
2. Коефіцієнт загальної ліквідності зобов'язань банку	$K_{\text{заг}} = \left(\frac{A_{\text{заг}}}{Z_{\text{заг}}} \right)$	Характеризує максимальну можливість банку в погашенні зобов'язань ($Z_{\text{заг}}$) всіма активами ($A_{\text{заг}}$)
3. Коефіцієнт відношення високоліквідних до робочих активів	$K_{\text{свр}} = \left(\frac{A_{\text{вл}}}{A_{\text{р}}} \right)$	Характеризує питому вагу високоліквідних активів ($A_{\text{вл}}$) у робочих активах ($A_{\text{р}}$)
4. Коефіцієнт ресурсної ліквідності зобов'язань	$K_{\text{рл}} = \left(\frac{A_{\text{д}}}{Z_{\text{заг}}} \right)$	Характеризує забезпечення дохідними активами банку ($A_{\text{д}}$) його загальних зобов'язань ($Z_{\text{заг}}$) і сповіщає про часткове погашення зобов'язань банку поверненнями дохідних активів
5. Коефіцієнт ліквідного співвідношення виданих кредитів і залучених депозитів (для визначення незбалансованої ліквідності)	$K_{\text{скзд}} = \left(\frac{КР}{D} \right)$	Розкриває, наскільки видані кредити (КР) забезпечені всіма залученими депозитами (D) (чи є незбалансована ліквідність)
6. Коефіцієнт генеральної ліквідності зобов'язань	$K_{\text{гліз}} = \left(\frac{A_{\text{вл}} + A_{\text{м}}}{Z_{\text{заг}}} \right)$	Розкриває здатність банку погашати зобов'язання ($Z_{\text{заг}}$) високоліквідними активами ($A_{\text{вл}}$) та через продаж майна ($A_{\text{м}}$)

Додаток Б

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АТ «ПРИВАТБАНК» ЗА 2019-2023 рр.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2023 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2023	31 грудня 2022 (як перераховано)
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	152 282	94 191
Кредити та аванси банкам	7	134 237	103 837
Кредити та аванси клієнтам	8	92 019	68 084
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		271 847	239 752
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	100 376	95 716
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	171 471	143 920
- за амортизованою собівартістю	9	-	116
Поточні податкові активи	25	4	9 079
Інвестиційна нерухомість	10	2 340	2 155
Основні засоби	11	5 127	5 228
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 563	1 389
Відстрочені податкові активи	25	1 952	1 100
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30
Інші фінансові активи	12	9 493	6 498
Інші нефінансові активи	13	9 094	9 189
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		20	64
Загальна сума активів		680 008	540 596
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	14	555 525	471 970
Інші залучені кошти	15	2 630	128
Поточні податкові зобов'язання	25	25 790	-
Інші фінансові зобов'язання	16	3 038	2 634
Забезпечення у т.ч.:	17	5 438	5 804
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 111	1 280
- інше забезпечення		4 327	4 524
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 741	2 271
Загальна сума зобов'язань		595 162	482 807
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід		23	23
Інші резерви	9, 11	(1 741)	(15 168)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Резерви та інші фонди банку	19	12 959	11 449
Накопичений дефіцит		(144 629)	(156 749)
Загальна сума власного капіталу		84 846	57 789
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		680 008	540 596

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.

Г. Бьощ
Голова Правління

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2023 рік	2022 рік
Процентні доходи в т.ч.:		66 238	43 686
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	20	61 614	38 905
- інші процентні доходи	20	4 624	4 781
Процентні витрати	20	(6 616)	(3 768)
Чистий процентний дохід		59 622	39 918
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	21	(4 588)	(15 396)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		55 034	24 522
Комісійні доходи	22	41 589	32 945
Комісійні витрати	22	(17 150)	(12 505)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		10 174	14 655
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(1 076)	(7 780)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	1 266	119
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	4 648	2 608
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		185	267
Витрати на виплати працівникам		(10 552)	(10 096)
Амортизаційні витрати	11	(2 175)	(1 970)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	23	(10 948)	(10 473)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	17, 23	194	(885)
- адміністративні та операційні витрати	23	(11 140)	(9 588)
Інші доходи	24	2 173	2 815
Інші прибуток (збиток) - збиток від модифікації фінансових активів		(407)	(458)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(1)	(1)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4	4
Прибуток до оподаткування		72 766	34 672
(Витрати на оплату податку) доходи від повернення податку	25	(35 001)	(4 474)
Прибуток за рік		37 765	30 198

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.

Г. Бьош
Голова Правління

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2023 рік	2022 рік
Прибуток за рік		37 765	30 198
Інший сукупний дохід			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
<i>Фінансові інструменти що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:</i>			
- Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	9	7 904	(14 139)
- Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		(1 266)	(119)
- Зміни у резерві під очікувані кредитні збитки	9	6 562	3 453
- Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу	25	215	(207)
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
<i>Будівлі та земля:</i>			
- Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки	11	65	34
- Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці у складі іншого сукупного доходу	25	(30)	(6)
Загальна сума іншого сукупного доходу		13 450	(10 984)
Загальна сума сукупного доходу		51 215	19 214

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020 (як 31 грудня 2019 (як рекласифіковано/реклаифіковано)	
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	52 835	49 911	45 894
Кредити та аванси банкам	7	26 243	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	68 218	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		222 277	221 861	152 157
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	93 096	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	129 074	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	107	1 715	875
Поточні податкові активи	21	9 978	6 660	2 257
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30	155
Інвестиційна нерухомість		1 989	2 933	3 379
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	10	1 288	953	648
Основні засоби	10	6 074	6 689	5 832
Інші фінансові активи	11	2 644	3 448	2 210
Інші нефінансові активи	12	9 713	10 128	10 529
Непогашені активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		7	32	-
Загальна сума активів		401 296	382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Інші залучені кошти		-	-	7 721
Кошти банків		3	2	201
Кошти клієнтів	13	325 303	312 708	240 621
Відстрочені податкові зобов'язання	21	159	146	121
Інші фінансові зобов'язання	14	3 770	4 059	2 639
Забезпечення у т.ч.:	15	3 651	10 687	2 363
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		373	329	290
- інше забезпечення		3 278	10 358	2 073
Інші нефінансові зобов'язання	15	1 795	2 098	1 528
Загальна сума зобов'язань		334 681	329 700	255 194
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Статутний капітал	16	206 060	206 060	206 060
Емісійний дохід	16	23	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174	12 174
Інші резерви	9, 10	(4 091)	(2 248)	(660)
Резерви та інші фонди банку	16	9 696	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(157 247)	(171 665)	(169 918)
Загальна сума власного капіталу		66 615	52 825	54 529
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		401 296	382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Буча
 Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
 Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік (як рекласифіковано)
Процентні доходи в т.ч.:		35 854	33 583
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	17	30 870	28 547
- інші процентні доходи	17	4 984	5 016
Процентні витрати	17	(6 537)	(11 961)
Чистий процентний дохід		29 317	21 602
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	18	(856)	(1 809)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		28 461	19 793
Комісійні доходи	19	35 057	27 649
Комісійні витрати	19	(11 840)	(8 888)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		3 226	3 103
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	32	8
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	(7 666)	16 045
Чистий прибуток (збиток) від операцій об'єктів інвестиційної нерухомості		(873)	(256)
Витрати на виплати працівникам		(8 904)	(8 192)
Амортизаційні витрати		(2 183)	(1 791)
Частка прибутку (збитку) асоційованих підприємств та спільних підприємств, облік яких ведеться за методом участі в капіталі		-	(124)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:		(2 348)	(16 681)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	15, 20	6 464	(8 539)
- адміністративні та операційні витрати	20	(8 812)	(8 142)
Інші доходи		1 286	1 200
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(111)	(104)
Доходи (витрати), які виникають під час періодного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(164)	(6)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		77	-
Прибуток до оподаткування		35 067	24 296
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	21	(17)	6
Прибуток за рік		35 050	24 302

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бьох
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Прибуток за рік		35 050	24 302
Інший сукупний дохід			
Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:			
Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		(1 758)	(1 649)
- Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		(32)	(8)
- Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу		(2)	(6)
Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:			
Будівлі та земля:			
- Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки		(32)	139
- Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці у складі іншого сукупного доходу		6	(25)
Загальна сума іншого сукупного доходу		(1 818)	(1 549)
Загальна сума сукупного доходу		33 232	22 753

Затверджено та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бьощ
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід

У мільйонах українських гривень	Прем.	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи	20	33 841	30 754
Процентні витрати	20	(14 174)	(14 002)
Чистий процентний дохід		19 667	16 752
Відрахування до резерву на зменшення корисності	21	(4)	(6 088)
Чисті процентні доходи після врахування резерву на зменшення корисності		19 663	10 663
Доходи за виплатами та комісійними	22	24 575	19 590
Витрати за виплатами та комісійними	22	(6 386)	(4 402)
Прибуток мінус збитки від операцій з іноземною валютою та swap-контрактами		2 588	1 983
Прибуток мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		6 510	1 145
Прибуток мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		8	3
Збитки мінус прибуток від переоцінки інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток		(1 526)	(3 085)
Прибуток(збиток) від оцінки будівель та інвестиційної нерухомості		4	(563)
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як засадодержателя		(134)	(13)
Відокремлені зменшення корисності асоційованої компанії		5	-
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(14 815)	(13 988)
Інші чисті доходи		2 313	1 448
Прибуток до оподаткування		32 609	12 788
Кредит з податку на прибуток	24	-	9
Чистий прибуток за рік		32 609	12 798
Інші сукупні доходи(витрати):			
Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:			
Фінансові інструменти, що вимірюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Нерезалізований прибуток(збиток) від переоцінки		2 037	(1 872)
- Прибуток, що рекласифіковано до складу прибутків чи збитків		(8)	(3)
- Збиток у резерві під оцірковані кредитні збитки		-	-
- Податковий ефект		-	-
Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:			
Будівлі:			
- Переоцінка будівель		(70)	2
- Податковий ефект		15	(1)
Інші сукупні доходи(витрати)		1 974	(1 874)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		34 583	10 924
Базисний та скоригований дохід на акцію щодо прибутку, який належить акціонеру Банку (у гривнях на акцію)	19	44,31	17,39

Звіт перевірено за підписом та підписано 29 квітня 2020 року.

 Г. Ю. Самаріна
 Заступник Голови Правління
 (з питань фінансів)

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер